

Part Code ST1316

R

G

B

WH

GR

BL

Grey Scale #13

C

M

Y

K

DANES-PICTA.COM

A

1

2

3

4

5

6

M

8

9

10

11

12

13

14

15

B

17

18

19

314

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Swierczewskiego

~~TAJNE~~

Egz. Nr 2

PROWADZENIE OPERACJI ZACZEPNEJ FRONTU
WE WSZELKICH MOŻLIWYCH WARUNKACH
(BEZ UŻYCIA BRONI MASOWEGO RAŻENIA
ORAZ Z OGRANICZONYM I NIEOGRANICZONYM
JEJ UŻYCIEM)

027997
ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZTABU GENERALNEGO
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
ul. Pułki 1, 01-146 Warszawa

027997
27997

WARSZAWA

LUTY

1967

314

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

~~SECRET~~
E
Egz. Nr 2

PROWADZENIE OPERACJI ZACZEPNEJ FRONTU
WE WSZELKICH MOŻLIWYCH WARUNKACH
(BEZ UŻYCIA BRONI MASOWEGO RAŻENIA
ORAZ Z OGRANICZONYM I NIEOGRANICZONYM
JEJ UŻYCIEM)

027997
ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZTABU GENERALNEGO
MADRID 21.02.1967

027997
27997

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

Egz. nr .22.

9neklas. pmt 12357 R

Prowadzenie operacji zaczepnej Frontu we wszelkich
możliwych warunkach /bez użycia broni masowego raże-
nia oraz z ograniczonym i nieograniczonym jej użyciem/

BIBLIOTEKA SZTABU GENERALNEGO
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
127997

WARSZAWA

L u t y

1967 r.

II. PROWADZENIE OPERACJI ZACZEPNEJ FRONTU WE WSZELKICH
MOŻLIWYCH WARUNKACH /BEZ UŻYCIA BRONI MASOWEGO RAŻENIA
ORAZ Z OGRANICZONYM I NIEOGRANICZONYM JEJ UŻYCIEM/

- I. Rozmach frontowej operacji zaczepnej
- II. Wybór kierunków głównego uderzenia
- III. Tworzenie zgrupowań uderzeniowych Frontu
- IV. Wprowadzenie sił Frontu do bitwy
- V. Pokonywanie pasa min atomowych i stref skażeń promieniotwórczych
- VI. Możliwości wejścia części sił Frontu do obrony
- VII. Udział Frontu w pierwszym uderzeniu jądrowym przed rozpoczęciem i w toku prowadzenia operacji zaczepnej
- VIII. Użycie desantów powietrznych i morskich w toku frontowej operacji zaczepnej
- IX. Możliwości zabezpieczenia ciągłości wsparcia nacierających wojsk Frontu przez armię lotniczą
- X. Wybrane zagadnienia zabezpieczenia operacyjnego działań
- XI. Współdziałanie rodzajów sił zbrojnych

I. ROZMACH OPERACJI ZACZEPNEJ FRONTU

1. Od czego zależy rozmach operacji zaczepnej Frontu

O rozmachu operacji zaczepnej Frontu stanowią wskaźniki przestrzenno-czasowe i ilościowe /przeciwstawnych stron/ charakteryzujące daną operację. Należą do nich: głębokość operacji zaczepnej, szerokość pasa i odcinków przełamania; czas trwania operacji zaczepnej, przeciętne tempo; ilość sił i środków biorących udział w operacji.

Wskaźniki te są zależne od: celu i rozmachu strategicznej operacji zaczepnej na TDW; właściwości kierunku operacyjnego; miejsca i roli Frontu w strategicznej operacji zaczepnej; składu i ugrupowania operacyjno-strategicznego sił zbrojnych npla na TDW i na danym kierunku operacyjnym; ilości oraz możliwości sił i środków, którymi dysponuje Front.

2. Strategiczna operacja zaczepna na TDW

Strategiczna operacja zaczepna na TDW obejmuje cały TDW i składa się:

- z pierwszego uderzenia jądrowego i odparcia ataków sił powietrznych i kosmicznych npla;
- operacji zaczepnych Frontów /kilka/, prowadzonych na całą głębokość TDW, operacji desantowych i powietrzno-desantowych;
- operacji morskich samodzielnych i wspólnie prowadzonych z wojskami lądowymi;
- operacji lotnictwa dalekiego zasięgu;
- działań bojowych wojsk OPK.

3. Głębokość operacji zaczepnej Frontu

Głębokość operacji zaczepnej Frontu na zachodnio-europejskim TDW mierzy się głębokością i właściwościami kierunku operacyjnego, na którym rozwija operację Front oraz głębokością ugrupowania sił npla. Uwarunkowane jest to koniecznością jak najszybszego naruszenia systemu politycznego przeciwnika, wyeliminowania z wojny zasadniczych sił zbrojnych i potencjału gospodarczego państw NATO w Europie zachodniej oraz opanowania wybrzeży Morza Północnego i wyjścia nad Atlantyk. Szybkie opanowanie zachodnio-europejskiego TDW zdeorganizowałoby istniejący system polityczny, pozbawiłoby NATO możliwości dopływu świeżych sił zbrojnych z innych kontynentów /TDW/ oraz stworzyłoby Zjednoczonej Flocie Bałtyckiej nowe możliwości działania. Głębokość np. kierunku północnego /nadmorskiego/ wynosi przeciętnie 800-1000 km, centralnego 1000 - 1200 km. Zatem głębokość operacji zaczepnej Frontu może wynosić 800-1000 km na kierunku północno-nadmorskim i 1000-1200 km na kierunku centralnym.

Pierwszy rzut operacyjno-strategiczny sił zbrojnych NATO na zachodnio-europejskim TDW rozmieszczony jest na terytorium: NRF, Danii, Belgii, Holandii i Norwegii. Odległość od wschodniej granicy NRF do wsch granicy Francji na kierunku nadmorskich wynosi około 400-600 km. Uwzględniając siły przeciwnika na tym kierunku oraz biorąc pod uwagę zagadnienia natury politycznej i dyplomatycznej można przyjąć, że zadaniem bliższym Frontu będzie rozbitcie zasadniczych sił zbrojnych npla /Północna Grupa Armii/ na tym obszarze i osiągnięcie wsch granicy Francji, która jest oddalona na kierunku nadmorskim o 400-600 km. Zadaniem dalszym Frontu

będzie rozwinięcie działań zaczepnych w głąb, rozbicie głębokich odwodów operacyjno-strategicznych i opanowanie Normandii i Półwyspu Bretońskiego. Zatem głębokość zadania dalszego Frontu na kierunku północno-nadmorskim wyniesie 400-600 km.

Głębokość całej operacji zaczepnej na północno-nadmorskim kierunku operacyjnym wyniesie 800-1000 km.

4. Szerokość pasa operacji zaczepnej Frontu

Szerokość pasa operacji zaczepnej uzależnia się od pojemności /szerokości/ kierunku operacyjnego, siły npla i składu Frontu oraz ilości broni użytej w operacji. Przeciętnie szerokość kierunku operacyjnego wynosi około 200-350 km. W pasie tym będzie działać około 10-12 dywizji npla. Front może rozwijać operację zaczepną mając w pierwszym rzucie 2-3 armie. Przyjmując szerokość pasa operacji zaczepnej armii 80-100 km i pasa dywizji w natarciu - 20-30 km, można przyjąć, że szerokość pasa operacji zaczepnej Frontu wyniesie 200-300 km. Zarówno głębokość operacji zaczepnej, jak i szerokość pasa działania bez użycia broni jądrowej nie ulegnie zmianie.

5. Tempo operacji zaczepnej

Tempo operacji jest funkcją czasu działania wojsk i pokonywanej przez nie przestrzeni. Dążąc do ustalenia wielkości średnich, można uwzględnić w sposób dostatecznie ścisły tylko znaczenie czynników względnie stałych, do których należy zaliczyć: możliwości ludzkie, możliwości ruchowe sprzętu, możliwości osłony przed uderzeniami z powietrza /OPL/, możliwości przebazowania i zapewnienia ciągłego wsparcia ogniowego przez lotnictwo oraz warunki te-

renowe, które w wielu sytuacjach będą zasadniczym czynnikiem hamującym tempo działań. Uwzględniając głębokość operacji i w/w czynniki można przyjąć, że osiągalne tempo działań może wynosić: w warunkach użycia bmar - 60-80 km /w ćwiczeniach i grach wojennych ogólnoakademickich w ASG osiągano przeciętne tempo w granicach 50-60 km/i w działaniach bez użycia bmar - ~~40-60~~ km, a na kierunku nadmorskim - 20-30 km. Są to oczywiście przeciętne normy.

6. Czas trwania operacji zaczepnej Frontu

Czas trwania operacji jest ~~z~~^y przypadkową głębokości i średniego tempa operacji i może wynosić:

a/ w operacji przy obustronnym użyciu bmar - 12-16 dób;

b/ bez użycia bmar - 20-25 dób.

7. Siły i środki Frontu

Skład Frontu nie jest stały. Przyjmuje się jednak, że może on być następujący: 2-3 armie ogólnowojskowe, jedna armia pancerna, brygada rakiet operacyjnych, pułk /brygada/ rakiet przeciwlotniczych, armia lotnicza, 1-2 dywizje powietrzno-desantowe, dywizja desantowa, samodzielne dywizje /2-3/ zmechanizowane lub pancerne oraz inne jednostki, a zwłaszcza oddziały i związki rodzajów wojsk niezbędne do zabezpieczenia /wsparcia/ działań poszczególnych armii, stworzenia odwodów, zapewnienia dowodzenia, maskowania, obrony przed bronią masowego rażenia, materiałowo-technicznego zaopatrzenia itp.

Podczas działań wzdłuż wybrzeża morskiego Frontowi może zostać podporządkowana część sił marynarki wojennej bądź też Front może współdziałać z marynarką wojenną.

Na operację zaczepną Front może otrzymać od 120 do ⁻¹⁰⁰160 ładunków jądrowych różnych wagoniarów. Ponadto należy przewidywać, że w pasie operacji frontowej mogą być wykonywane uderzenia jądrowe strategicznego szczebla /siłami wojsk rakietowych, lotnictwa dalekiego zasięgu i marynarki wojennej/ oraz mogą działać związki taktyczne, a nawet operacyjne wojsk sojusznicych.

II. WYBÓR KIERUNKU GŁÓWNEGO UDERZENIA

1. Ogólne wymagania

Kierunek głównego uderzenia stanowi podstawowy element myśli przewodniej operacji zaczepnej Frontu. Powinien to być kierunek, który zapewnia: najbardziej optymalne wykorzystanie możliwości ogniowych /przede wszystkim bmar/ i taktyczno-technicznych poszczególnych rodzajów wojsk i sił zbrojnych, warunki manewru i działania /współdziałania/ wojsk oraz rozbitcie zasadniczego zgrupowania npla, naruszając trwałość jego systemu obronnego. Wybór kierunku głównego uderzenia powinien stanowić zaskoczenie dla npla i zapewniać osiągnięcie celu operacji w jak najkrótszym czasie, przy minimalnych stratach własnych.

2. Podstawa wyboru kierunku głównego uderzenia

W operacji bez użycia bmar uderzenia ogniowe podporządkowuje się uderzeniom wojsk, gdyż wykonuje się je na korzyść wojsk lądowych. Podstawą zamiaru operacji - w tych warunkach - będzie zamiar użycia wojsk, a w nim użycie głównego zgrupowania uderzeniowego, które wytyczało kierunek głównego uderzenia. We współczesnych warunkach broń masowego rażenia zostanie użyta do rozbitcia głównego zgrupowania obronnego wojsk npla; właściwe jej użycie będzie decydowało o powodzeniu operacji i osiągnięciu jej celów. Wobec tego użycie broni jądrowej stanowi podstawę zamiaru pobicia npla.

W tych warunkach kierunek głównego uderzenia /i kierunek działania wojsk/ staje się funkcją zamiaru użycia broni raketowo-jądrowej w bitwie i operacji. Powinien on ^{być} zawsze

tak wybierany, ażeby zapewniał najszybsze i najlepsze uzyskanie skutków uderzeń bmar.

Kierunek głównego uderzenia Frontu powinien być więc dostosowany do zamiaru użycia bmar i w pełni to użycie uwzględniać.

W operacji zaczepnej prowadzonej w warunkach zagrożenia nuklearnego zamiar ewentualnego użycia bmar będzie również wywierał istotny wpływ na wybór kierunku głównego uderzenia, chociaż konkretne warunki terenowe i ugrupowanie nieprzyjaciela oraz możliwość zapewnienia przewagi ogniowej i w czołgach na wybranym kierunku będą miały duże znaczenie.

3. Zależność wyboru kierunku głównego uderzenia od użycia bmar

Pomimo istniejącej zasady wyboru kierunku głównego uderzenia przez rejony największego zmasowania uderzeń broni jądrowej, często zdarzać się mogą odstępstwa od niej. Mogą więc zaistnieć sytuacje, w których nie będzie obowiązywała zasada prymatu broni jądrowej /idzie głównie o zakres użycia i wykonywane zadania/ i użycie broni jądrowej będzie podporządkowane użyciu wojsk lądowych. Sytuacje takie mogą zaistnieć w wypadkach:

- konieczności podziału zadań między broń jądrową a wojska lądowe i lotnictwo /AL/;
- powstania rozległych stref zniszczeń lub skażeń promieniotwórczych na skutek obustronnego użycia broni jądrowej w danym obszarze, przy czym działania w tym obszarze wojsk lądowych były niemożliwe lub poważnie utrudnione /nastąpiłoby zahamowanie tempa operacji/;
- ograniczonego użycia broni jądrowej, gdzie rozstrzygającym będzie uderzenie wojskami.

III. Tworzenie zgrupowań uderzeniowych

1. Co nazywamy zgrupowaniem uderzeniowym?

Zgrupowaniem uderzeniowym nazywamy określoną ilość sił i środków /na szczeblu armii i Frontu nie mniejszą niż dwie dywizje/ przeznaczoną do wykonania wspólnego zadania taktyczno-operacyjnego wynikającego z zamiaru operacji /bitwy/. Zgrupowanie uderzeniowe może być tworzone przed rozpoczęciem operacji lub w czasie jej trwania, może obejmować siły główne armii lub Frontu lub ich część przeznaczoną do działania na jednym kierunku w oddaleniu od sił głównych. Zgrupowania uderzeniowe nie należy utożsamiać z ugrupowaniem operacyjnym wojsk.

2. Cel tworzenia zgrupowania uderzeniowego

Zgrupowanie uderzeniowe tworzymy wówczas, gdy z zamiaru operacji /bitwy/ lub w toku jej prowadzenia wynikają zadania, których wykonanie przez uprzednio stworzone ugrupowanie operacyjne jest niemożliwe albo nie zapewniłoby osiągnięcia w określonym czasie celu operacji /bitwy/. Ponadto zgrupowania uderzeniowe mogą być tworzone do działania na samodzielnych kierunkach, zwłaszcza gdy kierunki te wyraźnie odbiegają od kierunku działania sił głównych. Zgrupowania uderzeniowe mogą być tworzone zawczasu na cały czas trwania operacji lub doraźnie tylko na określony czas, mierzony najczęściej czasem niezbędnym na wykonanie określonego zadania.

Ogólnie biorąc, zgrupowania uderzeniowe mogą być tworzone w celu /szkie nr 1/:

- maksymalnego wyzyskania skutków uderzeń broni raketowo-jądrowej;
- uzyskania odpowiedniej przewagi sił i środków dla rozbitcia określonego zgrupowania wojsk npla lub przełamania jego obrony /zwłaszcza w warunkach wojny bez użycia bmar/;
- przeniesienia wysiłku działań z jednego kierunku na inny;
- opanowania ważnego z punktu widzenia operacyjnego obiektu /np. ośrodka przemysłowego lub politycznego, portu lub bazy morskiej, ważnej rubieży terenowej itp/;
- rozbitcia przeciwuderzających odwodów npla;
- rozbitcia okrążonych lub pozostałych na skrzydłach /w lukach/ zgrupowań wojsk npla;
- rozwijania natarcia częścią sił w oderwaniu od sił głównych;
- oskrzydlenia lub obejścia określonych zgrupowań wojsk npla.

3. Sposób tworzenia zgrupowań uderzeniowych

Zgrupowania uderzeniowe będą tworzone z poszczególnych elementów ugrupowania operacyjnego armii i Frontu lub w oparciu o te elementy. W niektórych sytuacjach zgrupowania uderzeniowe tworzone będą poprzez wydzielenie określonej ilości sił i środków do wykonania tylko określonego zadania.

Elementem łączącym poszczególne siły ^{siły} ~~przeznaczone~~ do zgrupowania uderzeniowego jest wspólne zadanie i konieczność wspólnego działania, a nie względy strukturalno-organizacyjne jednostek. Chociaż w wielu sytuacjach, zwłaszcza przy wykonywaniu zadań wynikających w toku operacji lub konieczności działania na odrębnym kierunku, może okazać się celowe wyznaczenie dowództwa zgrupowania uderzeniowego.

Siły i środki przeznaczone do poszczególnych zgrupowań uderzeniowych mogą zostać przesunięte z rejonów nawet z dala położonych od tych kierunków lub ze składu różnych związków operacyjnych /armijnych i frontowych/, bezpośrednio z marszu, przy czym stopień ześrodkowywania /zmasowania/ tych sił i środków powinien uwzględniać pełne wykorzystanie ich możliwości ogniowych i uderzeniowych. Jeżeli do zgrupowania uderzeniowego włącza się odwoły specjalne armii i Frontu /np. AOPpanc, OZap, odwód ogólnowojskowy/, to można je wówczas podporządkować jednemu ze związków taktycznych /operacyjnych/ wchodzących w skład danego zgrupowania. Niekiedy zgrupowanie uderzeniowe wyznacza /określa/ wspólny obiekt działania.

Lotnictwo, a niekiedy FRBRO i ABROT mogą nie wchodzić w skład zgrupowania uderzeniowego, wykonując jedynie na jego korzyść zadania ogniowe. Podobny udział w zgrupowaniu uderzeniowym może mieć marynarka wojenna, a niekiedy i siły OPL.

Materiałowo-techniczne zaopatrzenie dla zgrupowania uderzeniowego zapewnia szczebel tworzący zgrupowanie.

Po stworzeniu zgrupowania uderzeniowego siły wchodzące w jego skład najczęściej nie przestają stanowić określonego elementu ugrupowania operacyjnego /np. dywizje pierwszego rzutu armii wchodząc w skład zgrupowania uderzeniowego ~~utworzone~~ będą nadal stanowić pierwszy rzut, podobnie AOPpanc, OZap/.

IV. WPROWADZENIE SIŁ FRONTU DO BITWY

1. Od czego należy uzależniać sposób wejścia wojsk Frontu do bitwy

Wejście do bitwy zasadniczych sił Frontu poprzedzi przegrupowanie wojsk na dużą odległość /200-600 i więcej km/. Przy zajmowaniu rejonu wyjściowego na kierunku nadmorskim trzeba wziąć pod uwagę "ciaśniny" zmniejszające jego pojemność. Tego typu "ciaśninę" stanowi zwężenie między Zalewem Szczecińskim a Berlinem przecięte linią Odry. Z konieczności pasy marszu ZT ulegną poważnemu zmniejszeniu, zwłaszcza na Odrze. Na tej rubieży npl może zechcieć odizolować podchodzące z głębi kraju wojska od rejonów wyjściowych /pola bitwy/. Powierzchnia obszaru NRD na pñn od linii Kostrzyń, Berlin, Brandenburg wynosi ok. 35.000 km² co pozwala pomieścić wojska około dwóch armii.

Szczególne znaczenie ma osłona wojsk od uderzeń z powietrza, do której należałoby użyć wojska OPL Frontu oraz wojska OPK Polski i NRD osłaniające rejonny rozwinięcia. Istotny wpływ na sposób wejścia Frontu do bitwy wywrze struktura organizacyjna Frontu, a przede wszystkim: czy cały skład Frontu stanowić będą związki WP, czy też Front zostanie utworzony z 1-2 armii WP i części wojsk sojusznicych, prowadzących przed podejściem głównych sił Frontu bitwę graniczną. Ten ostatni wariant jest najbardziej korzystny i sprzyja zorganizowanemu wejściu do bitwy głównych sił Frontu.

2. Zajęcie rejonu wyjściowego przez siły główne

Frontu

W zależności od rozwoju sytuacji w bitwie granicznej główne siły Frontu mogą zajmować pośredni lub zasadniczy rejon wyjściowy. W pierwszej kolejności rejon wyjściowy powinny zająć: oddziały łączności, organa rozpoznawcze, środki OPL, brygady rakiet operacyjno-taktycznych, oddziały wojsk inżynieryjnych i chemicznych i to zarówno szczebla armijnego, jak i frontowego. Ponadto do rejonu wyjściowego może nastąpić przebazowanie części lotnictwa operacyjnego AL. Taka kolejność zajmowania rejonów wyjściowych podyktowana jest koniecznością:

- odpowiedniego przygotowania rejonu wyjściowego, zwłaszcza pod względem inżynieryjnym;
- osłony przybywających do rejonów wyjściowych wojsk od uderzeń z powietrza;
- przygotowanie ogniowe wejścia do bitwy wojsk Frontu;
- zdobycie danych o nplu i terenie przyszłych działań;
- zorganizowanie odpowiedniego systemu łączności.

Ponadto w rejonie wyjściowym należy przygotować składy paliwa i odpowiednio rozwinięte "punkty tankowania", czołówki tyłowe oraz punkty obsługi technicznej, a także powinna być zorganizowana regulacja ruchu. W rejonie wyjściowym powinny być zawczasu rozwinięte SD /a przynajmniej WSD/ armii i Frontu.

Rejony wyjściowe będą zajmowane przez wojska tylko na taki okres czasu, jaki potrzebny będzie na odpoczynek wojsk po marszu, uzupełnienie paliwa, niezbędne przeglądy techniczne wozów bojowych, sprecyzowanie zadań i uzupełnienie zapasów materiałowych. Przeciętnie należy przyjąć, że

poszczególne ZT będą przebywać w rejonie wyjściowym 8-12 godzin.

Armia /Front/ nie będzie oczekiwała na ześrodkowanie w rejonie wyjściowym całości sił. W wielu wypadkach poszczególne siły pierwszego rzutu Frontu będą wchodzić do bitwy w miarę osiągania gotowości do działania. Różnice w czasie wchodzenia do bitwy poszczególnych dywizji mogą wynosić od kilku do kilkunastu godzin. Pozostałe dywizje i wojska armii pierwszego rzutu Frontu mogą w tym czasie znajdować się setki km od rejonu pola bitwy, a w wypadku użycia bmar przez npla mogą pozostać na obszarze kraju i likwidować skutki bmar

Przebywanie wojsk w rejonie wyjściowym przez okres dłuższy /np. kilka dni/ jest niedopuszczalne z uwagi na możliwość wykrycia grupujących się sił i ich zniszczenie bmar lub obezwładnienia uderzeniami lotnictwa /przykład: w ćwiczeniu "Łaba" - 4 APanc/.

Ponadto przy oddaleniu rejonu wyjściowego od "linii frontu" 60-80 km, długotrwałe przebywanie w nim wojsk spowoduje przesunięcie się "linii frontu" w stronę terytorium npla lub własnego. Na przykład przy rozwijaniu działań zaczepnych przez wojska sojusznicze front może przesunąć się od rejonu wyjściowego w ciągu 2-3 dni o 100-180 km, co wymagać będzie powtórnego przegrupowania wojsk przed ich wejściem do bitwy; w sytuacji zaś rozwijania działań zaczepnych przez nplę, jego wojska już w drugim dniu mogą wtargnąć w nasz rejon wyjściowy.

3. Organizacja wejścia wojsk Frontu do bitwy wprost z marszu.

Do zasadniczych zagadnień, które należy rozstrzygnąć podczas wejścia do bitwy głównych sił Frontu wprost z marszu należy zaliczyć:

a/ Stworzenie dogodnych warunków wejścia do bitwy.

W oparciu o ocenę sytuacji przegrupowujących się i zajmujących rejony wyjściowe wojsk Frontu oraz o ocenę rozwoju sytuacji wojsk sojuszniczych na przedpolu, a także ocenę możliwości działania npla lądowego, powietrznego i morskigo - dowództwa i sztab Frontu ustalają czas i sposób wejścia do bitwy. Ze względu na zmienność sytuacji należy wariantować wejście do bitwy i rozwinięcie operacji zaczepnej. Ponadto należy przewidzieć przedsięwzięcia zapewniające odpowiednie warunki wejścia do bitwy i rozwinięcia operacji zaczepnej.

W wielu wypadkach wejście do bitwy powinno być poprzedzone nie tylko ogniowym przygotowaniem, lecz także i uderzeniami wojsk pierwszego rzutu Frontu. Przedsięwzięcia te powinny być rozpoczęte nie później niż 1-2 doby przed wejściem sił głównych Frontu do bitwy.

W wojnie jądrowej zadaniem głównym będzie użycie bmar Frontu, armii i dywizji.

b/ Uzyskanie przewagi /ogniowej i wojsk/ przy wejściu do bitwy w warunkach zagrożenia jądrowego.

Na wybranych kierunkach - w warunkach wejścia do bitwy bez użycia broni jądrowej - należy zapewnić odpowiednią przewagę nad nieprzyjacielem, a przede wszystkim przewagę ogniową i w czołgach. Przewagę tę można zapewnić poprzez

ześrodkowanie na głównym kierunku artylerii /a niekiedy i czołgów do prowadzenia ognia pośredniego/, wojsk prowadzących dotychczas działania bojowe w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem, artylerii poszczególnych armii i dywizji /niekiedy dywizji drugorzutowych/ oraz uderzeń lotnictwa. W wypadku przejścia npla do obrony szczególnie ważnym zagadnieniem będzie skuteczne obezwładnienie systemu obrony pancernej przeciwnika.

Równocześnie z uzyskiwaniem na wybranym kierunku przewagi ogniowej i przewagi ^{sił} /co najmniej 1:1,5 i 1:2/ należy w maksymalny sposób wykorzystywać luki, otwarte skrzydła i odcinki słabo bronione w ugrupowaniu nieprzyjaciela. Pozwoli to wykonać uderzenie na tyły i skrzydła nieprzyjaciela bez potrzeby grupowania /skupiania/ wojsk w celu uzyskania przewagi.

c/ Współdziałanie

Ważnym przedsięwzięciem związanym z wejściem wojsk Frontu do bitwy jest uzgodnienie współdziałania:

- z armią i związkami ^{taktycznymi} wojsk sojusznicznych prowadzącymi działania bojowe w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem, w którym ^{ch} pasie wchodzi wojska Frontu do bitwy /zwłaszcza w zakresie: ich udziału w uderzeniu ogniowym i OPL/;
- z sąsiednim Frontem i armią;
- wewnątrz wchodzących do bitwy wojsk, zwłaszcza w zakresie wykonania uderzeń bmar i wykorzystania ich skutków;
- z rodzajami wojsk i służb oraz z lotnictwem Frontu i lotnictwem DZ.

Jest to problem dość istotny, gdy się zważy niezwykle ogra-

nieczony czas, którym będą dysponować dowódca armii i jego sztab na zorganizowanie wejścia do bitwy.

Praktyka ćwiczeń wykazuje, że w czasie marszu /przegrupowania/ z rejonu wyjściowego do rejonu /rubieży/ wejścia do bitwy należy wysłać oficerów kierunkowych do sztabu związku operacyjnego, który prowadzi działania bojowe na przedpolu i do sztabów związków taktycznych działających w pasie przyszłych działań.

W niektórych sytuacjach, armii wchodzącej do bitwy zostaną podporządkowane /na cały okres lub tylko na okres wejścia do bitwy/ te dywizje, które prowadzą działania bojowe w przewidywanym pasie wejścia armii do bitwy. Wyniknie wówczas konieczność przejścia nad nimi dowodzenia.

d/ Nagromadzenie zapasów amunicji

Przy rozpoczęciu operacji zaczepnej bez użycia broni jądrowej szczególnego znaczenia nabiera odpowiednie nagromadzenie /przygotowanie/ zapasów materiałowych, zwłaszcza zaś amunicji artyleryjskiej, moździerzowej, czołgowej i strzeleckiej, gdyż jej zużycie będzie niewspółmiernie większe niż w warunkach jądrowych. Ćwiczenia wykazują, że sytuacja kryzysowa w zakresie amunicji, zarówno w związkach taktycznych, jak i w armii, powstaje już w drugiej połowie pierwszego dnia operacji, pomimo przybliżania do wojsk czołówek amunicyjnych. Nie zawsze też zaopatrywanie drogą powietrzną będzie mogło w pełni zaspokoić potrzeby pola walki. W związku z tym kwatermistrz w oparciu o ocenę konkretnej sytuacji taktyczno-operacyjnej i zgodnie z przewidywanymi potrzebami powinien odpowiednio gromadzić i rozmieszczać środki materiałowe.

e/ Wybór marszrut do rubieży wejścia do bitwy

Ważną czynnością dowódcy, sztabu i dowódców rodzajów wojsk jest wybór i odpowiednie przygotowanie marszrut biegnących od rejonu wyjściowego do rubieży wejścia do bitwy pod względem inżynieryjnym, zwłaszcza jeżeli przebiegają one w terenie o gęstej sieci rzek i jezior. Jest to problem bardzo istotny z uwagi na to, że na tyłach wchodzącej do bitwy armii będą działały liczne grupy specjalne nieprzyjaciela, a niekiedy i desanty. Oprócz więc głównych tras marszu, w rejonach szczególnie newralgicznych należy wybierać marszrutę zapasową /objazdy/ odpowiednio je przygotowując pod względem inżynieryjnym i organizując w tych rejonach specjalne patrole osłonowe lub posterunki stałe. Pasy wchodzenia do bitwy poszczególnych dywizji powinny wynosić 20-30 km; w każdym z nich powinny być minimum 2-3 marszrutę.

4. Wejście sił głównych Frontu do bitwy

Podstawowym wymaganiem w zakresie wejścia do bitwy wojsk Frontu jest takie przesunięcie wojsk raketowych i przebazowanie lotnictwa AL, ażeby zachować warunki i możliwość stałego i nieprzerwanego oddziaływania na nieprzyjaciela bronią jądrową i chemiczną. Nie wojska lądowe bowiem w wojnie jądrowej będą ~~dysponować~~ ^{decydować} o rozwijaniu operacji zaczepnej Frontu, lecz przede wszystkim skuteczne wykonanie uderzeń jądrowych i chemicznych przez wojska raketowe, lotnictwo i marynarkę wojenną. W tym celu cały wysiłek Frontu powinien być skierowany na:

- szybkie określenie i sprecyzowanie celów, obiektów do wykonania uderzeń jądrowych z chwilą rozpoczęcia ruchu

wojsk z rejonów wyjściowych;

- sprecyzowanie we właściwym czasie zadań dla wojsk rakietowych, AL i marynarki wojennej, wykonanie uderzeń bmar, zwłaszcza otwierających drogę do szybkiego wejścia do bitwy i rozwijania działań zaczepnych przez wojska pierwszego rzutu Frontu;
- uzgodnienie współdziałania, a niejednokrotnie przejęcie dowodzenia nad wojskami sojusznicznymi, prowadzącymi działania bojowe w pasie wejścia wojsk Frontu do bitwy.

W tym okresie cały wysiłek wykonywanych uderzeń bmar powinien być skierowany na zniszczenie środków napadu jądrowego, lotnictwa i zgrupowań związków ogólnowojskowych nieprzyjaciela.

W związku z tym poszczególne dywizje pierwszego rzutu Frontu powinny wchodzić do bitwy kolejno, w miarę podchodzenia, nie czekając na podejście i przejście do działań zaczepnych sąsiadów.

5. Wejście do bitwy drugiego rzutu Frontu

Armia drugiego rzutu Frontu może być wprowadzona do bitwy całością lub częścią sił. Całością sił wprowadzona będzie do bitwy najczęściej wówczas, gdy w wyniku rozwijania operacji zaczepnej wytworzy się luka pomiędzy armiami pierwszego rzutu lub jedna z tych armii poniesie duże straty i nie będzie mogła rozwijać operacji zaczepnej w szybkim tempie. Nie wyklucza się również, że armia drugiego rzutu Frontu wejdzie do bitwy całością sił w celu rozbicia silnego zgrupowania wojsk nieprzyjaciela, który przeszedł do działań zaczepnych, rozbił część sił pierwszego rzutu Frontu i rozwija natarcie w głąb ugrupowania Frontu.

V. POKONYWANIE PASA MIN ATOMOWYCH I STREF SKAŻEN PROMIENIOWYCH

1. Sposoby pokonywania pasa min atomowych

Pokonanie pasa min atomowych jest uzależnione przede wszystkim od własnych możliwości technicznych oraz taktyczno-operacyjnych sposobów pokonywania. W chwili obecnej wojska nasze nie dysponują specjalnie przeznaczonymi do tego celu środkami technicznymi poza tymi, które służą do pokonywania zapór tradycyjnych oraz wykonywania prac typu drogowego. Trzeba jednakże dodać, że i te środki, jak na współczesne warunki wojny, są dalekie od doskonałości.

Co do sposobów pokonywania zapór jądrowych, to wydaje się, iż muszą one być połączeniem przedsięwzięć technicznych z taktyczno-operacyjnymi. Jedynie umiejętne zastosowanie kompleksowego działania /zależnie od konkretnej sytuacji/ może przynieść pożądane rezultaty. Szczególne znaczenia nabiera należyte rozpoznanie pasa zapór i zlikwidowanie nie tylko rubieży, na której mogą one być ustawione, lecz także każdej oddzielnej miny.

Wydaje się, że sposoby pokonywania pasa min atomowych powinny być wypracowane już w okresie pokoju w oparciu o dane, jakie posiadamy o tych zaporach. Jeżeli na przykład cała zapora lub poszczególne miny nie zostały jeszcze wysadzone, to należy stosować przedsięwzięcia zapobiegające ich wysadzeniu. Przedsięwzięcia te mogą polegać na odcięciu min od źródeł prądu /jeśli chodzi o miny wysadzane elektrycznie/, zakłócaniu elektronicznym /w odniesieniu do min zdalnie kierowanych drogą radiową/ przez zastosowanie specjalnych ekranów zakłócających lub spowodowanie zakłóceń

w eterze, bądź też na likwidowaniu min przez usuwanie lub wysadzanie ich - jeśli są nierozbrajalne.

Obok wykrywania i likwidowania min jądrowych, trzeba równolegle usuwać i likwidować miny i zapory tradycyjne, które będą ustawione w lukach między minami jądrowymi, jako ich uzupełnienie celem stworzenia ciągłego pasa zapór. Sposoby usuwania tych min są nam znane, wobec tego nie będziemy im poświęcać uwagi.

Gdyby jednak przeciwnikowi udało się wysadzić miny jądrowe, w wyniku czego kontynuowanie działań zaczepnych na jakiś czas okazałoby się niemożliwe, wówczas należałoby odczekać przed zaporą, aż spadnie natężenie promieniowania, a jednocześnie przerzucić część sił drogą powietrzną lub drogą morską poza pas min. Pokonanie bezpośrednio pasa min jądrowych jest możliwe dopiero z chwilą, gdy natężenie promieniotwórcze spadnie do stopnia zapewniającego odpowiednie warunki bezpieczeństwa.

W wypadku rozpoznania w wysadzonym pasie min atomowych "korytarzy" nadających się do przejścia /powstałych na skutek tego, że część min była nieuzbrojona, że istnieje mniejsze natężenie promieniowania itp. /należy natychmiast je wykorzystać kierując tam wojska. Podczas omijania odcinków zagrożonych lub przenikania pomiędzy lejami, powstałymi w wyniku wybuchu poszczególnych min jądrowych, zasadniczym przedsięwzięciem inżynierskim będzie torowanie dróg na przełaj, usuwanie zawałów, zapewnienie ruchu po bezdrożach, a w razie konieczności także usuwanie min i wykonywanie przejść w zaporach konwencjonalnych ustawionych pomiędzy minami jądrowymi.

Najskuteczniejszym sposobem pokonania pasa zapór atomowych jest jego obejście. Sposób ten można jednak stosować tylko w tym wypadku, gdy czas niezbędny na wykonanie manewru nie będzie zbyt długi. Toteż przy podejmowaniu decyzji dotyczącej pokonania pasa min jądrowych należałoby rozważyć:

- czas manewru związanego z obejściem pasa zapór;
- przewidywane straty własne podczas pokonywania pasa zapór;
- możliwość wykonania zadania w najkrótszym czasie przy jak najmniejszych stratach.

2. Sposoby pokonywania stref skażeń promieniotwórczych

Strefy skażeń promieniotwórczych mogą być tworzone zgodnie z planem operacji, najczęściej obronnej, w celu: obezwładnienia nacierających wojsk, zwiększenia stopnia ich napromieniowania i obniżenia możliwości bojowych, zatrzymania /zahanowania/ nacierających wojsk na określonym obszarze, zmuszenia ich do skupienia ugrupowania bojowego i operacyjnego, ażeby skutecznie zniszczyć je uderzeniami jądrowymi, a następnie uderzeniem wojsk oraz dla izolacji pola walki od podejścia odwodów i dowozu zaopatrzenia.

Strefy skażeń mogą być tworzone w stosunkowo krótkim czasie w dowolnym miejscu i na rozległym obszarze. Hamujące oddziaływanie na ruch wojsk wyrazi się: w utracie czasu na jej dokładne rozpoznanie /potrzebna duża ilość sił i środków o specjalnym przygotowaniu/; braku możliwości lub bardzo ograniczonej możliwości ruchu wojsk; konieczności wprowadzenia korekty lub zmian do planu operacji i wykony-

wania dezaktywacji /zabiegów specjalnych/ w wojskach po pokonaniu zapory. O wartości zapory promieniotwórczej decydują takie czynniki, jak: jej wielkość /obszar/, stopień natężenie promieniowania, właściwości terenu, możliwość potęgowania promieniowania i stopnia oporu npla za zaporą lub charakteru jego działania z powietrza na skrzydła i tyły nacierających wojsk. Strefy skażeń promieniotwórczych mogą być stosowane w połączeniu z zaporami chemicznymi i inżynieryjnymi.

Sposoby pokonywania stref skażeń promieniotwórczych zależne są od wyników rozpoznania, ogólnej sytuacji operacyjno-taktycznej, położenia wojsk, możliwości środków ochronnych i transportu, jakimi będą dysponować wojska oraz sytuacji przed frontem sąsiadów. Do zasadniczych sposobów można zaliczyć: obejście, bezpośrednio pokonanie na kierunkach o najszlubszym natężeniu promieniowania skokami przez strefę o wysokim natężeniu, częścią sił wprost z marszu, a częścią sił po spadku natężenia, przerzut wojsk drogą powietrzną, odczekanie na spadek promieniowania oraz kombinacje różnych sposobów.

Obejście stref jest celowe wówczas, jeżeli pozwala na to sytuacja, np.: istnieje możliwość wykorzystania pasa sąsiada. Obejście nie powinno jednak skomplikować dalszego wykonywania zadań zarówno przez sąsiada, jak i własne wojska. Należy bowiem mieć na uwadze, że npl celowo utworzył strefę skażeń promieniotwórczych, ażeby zmusić nasze wojska do działania /obejścia/ na kierunku dla niego dogodnym do wykonania skutecznych uderzeń bronią jądrową lub wojskami. Bezpośrednie pokonywanie strefy skażeń na kierunkach o najmniejszym natężeniu mogą stosować przede wszystkim związki

pancerne /czołgi, transporterzy opancerzone i kryte samochody zmniejszają dawkę napromieniowania od 2-10 razy/.

Pokonywanie strefy skażeń przez czołgi łączyny zwykle z równoczesnym obejściem przez jednostki zmechanizowane. Przerzut wojsk drogą powietrzną może być stosowany wówczas, gdy w armii lub Froncie można wykorzystać odpowiednią ilość transportu powietrznego, zwłaszcza śmigłowców. Sposób ten wymaga jednak dużej ilości środków transportu powietrznego oraz poważnej straty czasu. Najczęściej drogą powietrzną mogą być przerzucane SD, pododdziały rozpoznania, oddziały wydzielone, środki materiałowego zaopatrzenia. Odczekanie na spadek promieniowania stosuje się w ostateczności. Słabą stroną tego sposobu jest to, że oprócz poważnego zahamowania tempa natarcia /marszu/ wojska będą stać w miejscu, co ułatwia nplowi ich rozpoznanie, a następnie zniszczenie. Dlatego też w wypadku zatrzymania natarcia należy bezzwłocznie zastosować odpowiednie rozśrodkowanie wojsk, organizować opbmar, maskowanie oraz wzmocnić OPL.

Jeżeli sytuacja operacyjna wymaga przekroczenia strefy skażeń, zwłaszcza przez pierwsze rzuty, wówczas po wykonaniu przez nie określonego zadania zamienia się je wojskami /z I-go lub II-go rzutu, odwodu ogólnowojskowego/, których stopień napromienienia zezwala na ich dalsze działanie.

W każdej sytuacji o wyborze sposobu pokonania strefy skażeń promieniotwórczych i wycofaniu z działań bojowych określonych oddziałów i związków decyduje dowódca Frontu /do związku taktycznego włącznie/, dowódca armii /do pułku lub równorzędnego włącznie/ lub dowódca dywizji /do kompanii lub baterii włącznie/.

VI. MOŻLIWOŚCI PRZEJŚCIA CZĘŚCI SIŁ FRONTU DO OBRONY

1. Warunki, w jakich część sił Frontu może być zmuszona przejść do obrony

Współcześnie obronę traktuje się jako wymuszony rodzaj działań. Do obrony przechodzi się tylko na tych kierunkach, na których czasowo udało się nieprzyjacielowi uzyskać zdecydowaną przewagę w siłach i środkach walki, a szczególnie w broni jądrowej i tylko wtedy, kiedy osiągnął on gotowość do uderzenia lub przeszedł do natarcia.

W ramach pierwszej operacji zaczepnej Front może być zmuszony przejść częścią sił do obrony wówczas, gdy nie udało się na określonym kierunku rozbić nieprzyjaciela bronią jądrową i przeszedł on do działań zaczepnych lub kiedy rozwój bitwy spotkaniowej przyjął dla części sił Frontu niekorzystny obrót. Ponadto w toku pierwszej operacji zaczepnej Front może być zmuszony przejść częścią sił do obrony dla odparcia silnych przeciwuderzeń odwodów npla, osłony zagrożonego skrzydła od strony morza lub w wypadku odizolowania odwodów Frontu, bądź też jego organów zaopatrywania trudną do pokonania strefą skażeń promieniotwórczych. Przejście do obrony całości sił Frontu może podyktować tylko wyjątkowo niesprzyjająca sytuacja operacyjna.

2. Cel operacji obronnej

Zasadniczym celem operacji obronnej prowadzonej w ramach operacji zaczepnej Frontu jest załamanie natarcia poważających sił nieprzyjaciela i zapewnienie Frontowi warunków do nieprzerwanego kontynuowania operacji zaczepnej na pozostałych kierunkach, a w wypadku czasowego przerwania działań zaczepnych - stworzenie w krótkim czasie warunków do ponownego przejścia do natarcia.

3. Charakter operacji obronnej

Operacja obronna może być prowadzona w warunkach obustronnego użycia broni, jak również w warunkach zagrożenia jej użycia. W działaniach z obustronnym użyciem broni o charakterze operacji obronnej decyduje broń jądrowa; jest ona głównym środkiem rażenia npla, a wszystko inne podporządkowane jest i zależne od sposobu użycia broni jądrowej. Obrona polegać będzie na niszczeniu npla uderzeniami broni jądrowej i innych środków rażenia oraz kontratakami i przeciwuderzeniami drugich rzutów i odwodów w powiązaniu z utrzymywaniem ważnych rejonów terenowych.

W działaniach konwencjonalnych istnieje groźba użycia broni jądrowej. Groźba ta powoduje, że sposób organizacji i prowadzenia operacji musi być dostosowany do takich działań, jak w warunkach obustronnego użycia broni jądrowej. W tych warunkach obrona będzie polegała na utrzymywaniu ważnych rejonów w celu skanalizowania ruchu npla w dogodne dla obrońcy rejony oraz niszczeniu go kontratakami i przeciwuderzeniami drugich rzutów i odwodów.

4. System obrony operacyjnej

W systemie operacji zaczepnej Frontu~~X~~ armia przejdzie najczęściej do obrony w takim pasie, w jakim prowadziła działania zaczepne. W niektórych wypadkach pas obrony może być zmieniony w zależności od składu armii, od ważności bronionego kierunku i możliwości Frontu.

Ugrupowanie operacyjne armii powinno zapewniać możliwość wykonania szerokiego manewru siłami i środkami oraz pozwalać na zachowanie inicjatywy. Dlatego w pierwszym rzucie pozostawia się tylko niezbędne siły i środki zdolne do

Δ
kanalizowania ruchu nieprzyjaciela w zawczasu przygotowane rejonu porażenia ogniowego, z pozostawieniem znacznych sił w drugich rzutach i odwodach /szczególnie związków i oddziałów pancernych/, zdolnych do wykonania silnych i zdecydowanych kontrataków i przeciwuderzeń. Kontrataki i przeciwuderzenia wykonuje się wprost z marszu lub z rejonów rozmieszczenia drugiego rzutu lub odwodu. Siła i skład poszczególnych rzutów i innych elementów ugrupowania będą zależały zawsze od składu armii, zamiaru operacyjnego i warunków obrony. Ogólna głębokość ugrupowania operacyjnego armii może wynosić 100 i więcej km.

System ognia w obronie opiera się na wojskach rakietowych, lotnictwie i artylerii uzupełnianych przez czołgi, środki obrony ppanc i broń strzelecką. Z uwagi na manewrowy charakter obrony, główną właściwością tego systemu powinna być duża elastyczność, pozwalająca na szybką reakcję ogniową stosownie do różnie szybko zmieniającej się sytuacji operacyjnej. Osiąga się to przez właściwe rozmieszczenie środków ogniowych oraz manewr ogniem i sprzętem stosownie do zamiaru przeprowadzenia bitwy obronnej.

Brygadę rakiet operacyjno-taktycznych /BROT/ wykorzystuje się do niszczenia tych celów i obiektów npla, które stanowią o sile jego natarcia, a więc przede wszystkim do niszczenia środków masowego rażenia npla i zasadniczych zgrupowań jego wojsk.

Lotnictwo myśliwsko-szturmowe wykorzystuje się do wykonania dwóch zasadniczych zadań: izolacji rejonu działań od dopływu świeżych sił npla oraz do bezpośredniego wsparcia wojsk na polu bitwy.

Do zadań artylerii do ognia pośredniego należy: niszczenie taktycznych środków napadu jądrowego, walka z artylerią i czołgami npla, niszczenie npla na podejściach do przedniego skraju obrony, ogniowe przygotowanie i wsparcie kontrataków i przeciwuderzeń i inne.

Rakietowe i artyleryjskie środki OPL wykorzystuje się do osłony wojsk rakietowych armii, tych związków taktycznych, które wykonują główne zadania, osłony SD armii, przepraw na przeszkodach wodnych i niektórych obiektów tyłowych.

Obronę przeciwpancerną zapewniają: przeciwpancerne pociski kierowane, czołgi i artyleria ppanc, inżynieryjne zapory ppanc oraz w niektórych wypadkach artyleria do ognia pośredniego przygotowana do prowadzenia ognia na wprost.

Miarą wartości systemu ognia jest zdolność do skoncentrowania gros ognia na kierunkach decydujących.

Sposób inżynieryjnego przygotowania terenu zależy głównie od warunków obrony. Krótki zazwyczaj czas na zorganizowanie obrony, jaki narzuca współczesne tempo walki, wskazuje na konieczność koncentracji wysiłków na rozbudowie terenu głównie w rejonach rozmieszczenia wojsk oraz przygotowania dróg na kierunkach planowanego manewru.

W pierwszej kolejności przygotowuje się system zapór inżynieryjnych, rejony obrony związków taktycznych pierwszego rzutu, stanowiska pozycyjne rakiet i SO artylerii oraz wykonuje niezbędne niszczenia na drogach podejścia npla.

5. Prowadzenie operacji obronnej.

Bitwę obronną można podzielić na: działania w celu osłabienia lub udaremnienia natarcia nieprzyjaciela; walkę w celu niedopuszczenia do wtargnięcia nieprzyjaciela w głąb obrony oraz działania w głębi w celu ostatecznego rozbitcia głównego zgrupowania nieprzyjaciela i załamania jego natarcia.

W miarę podchodzenia nieprzyjaciela do przedniego skraju obrony związki taktyczne pierwszego rzutu wzbraniają mu podejścia i zmuszają do rozwinięcia w walce o czołowe punkty oporu. Gros ognia ześrodkowuje się na te oddziały npla, które dążą do pokonaniu obrony z marszu. Na najbardziej niebezpieczne zgrupowania npla wykonuje się uderzenia jądrowe lub lotnicze. Przeciw podchodzącym odwodom z głębi wykonuje się zapory chemiczne lub promieniotwórcze. Nieprzyjaciela, który wtargnął w głąb obrony związków taktycznych pierwszego rzutu niszczy się kontratakami drugich rzutów i odwodów dywizji.

W wypadku wysadzenia przez npla taktycznych desantów powietrznych likwiduje je te związki taktyczne, w rejonach których desant wylądował. Do walki z desantami powietrznymi npla w głębi obrony wyznacza się część sił i środków z drugiego rzutu lub odwodu armii.

Likwidację skutków uderzeń jądrowych npla przeprowadza się tylko w tych rejonach, gdzie pozwala na to sytuacja. Związki taktyczne i oddziały, którym grozi niebezpieczeństwo skażenia przegrupowuje się na rozkaz dowódcy armii w nowe rejony.

Działania bojowe w głębi obrony mogą się rozwinąć jednocześnie na dużym obszarze i z reguły będą prowadzone w złożonej i szybko zmieniającej się sytuacji.

Większość środków jądrowych i zasadnicze siły drugiego rzutu lub odwodu armii wyznacza się do rozbicia najbardziej niebezpiecznego zgrupowania npla. Tymczasem na innych kierunkach odpiera się natarcie npla ogniem i kontratakami oraz częścią sił zajmuje się zawczasu przygotowane rejonu w głębi obrony. Niekiedy przeciwuderzenie może być wykonywane jednocześnie na dwóch kierunkach.

Wybór kierunku przeciwuderzenia zależy od sposobu użycia broni jądrowej, możliwości szybkiego rozwinięcia wojsk na określonych kierunkach oraz stanu skażenia terenu.

Przeciwuderzenie może być wykonane czołowo lub skrzydłowo. Czołowo wówczas, kiedy ostrze zgrupowania npla obezwładnia się bronią jądrową lub kiedy uderzające wojska nie zdążą wyjść na skrzydło npla. Skrzydłowo zaś, kiedy dysponuje się ograniczoną ilością broni jądrowej i w związku z tym poszukuje się słabego miejsca w ugrupowaniu npla, a takim jest skrzydło.

Oslonę manewru przeciwuderzających wojsk zapewnia się rakietami plot, artylerią i środkami przeciwdziałania radiowego. Ponadto osłonę zapewnia lotnictwo myśliwskie wg planu Frontu.

VII. UDZIAŁ FRONTU W PIERWSZYM UDERZENIU JADROWYM PRZED
ROZPOCZĘCIEM I W TOKU PROWADZENIA OPERACJI ZACZĘPNEJ

A. W wypadku wykonania pierwszego uderzenia rozpoczynają-
jącego działania wojenne

W wykonaniu pierwszego uderzenia mogą wziąć udział następujące środki ogniowe Frontu:

- frontowa brygada raket operacyjno-taktycznych /6-9 wyrzutni R-300/;
- z armii lotniczej Frontu:
 - pułk lotnictwa myśliwsko-bombowego /środkami jądrowymi lub konwencjonalnymi/;
 - dywizja lotnictwa myśliwsko-szturmowego /środkami konwencjonalnymi/;
- armijne brygady raket operacyjno-taktycznych /po 6 wyrzutni R-170 w każdej armii/;
- dywizjony raket taktycznych pierwszorzutowych dywizji /po 2-3 wyrzutnie R-30 lub R-70 w każdej dywizji/.

Należy dążyć do tego, aby w wykonaniu pierwszego uderzenia brała udział maksymalnie możliwa ilość sił i środków.

W wypadku wybuchu wojny jądrowej bez okresu zagrożenia, w wykonaniu pierwszego uderzenia mogą wziąć udział jedynie wojska raketowe i lotnictwo stacjonujące /bazujące/ w zachodniej /środkowej/ części NRD. Wojska raketowe i lotnictwo Sił Zbrojnych PRL może wziąć udział w pierwszym uderzeniu po przegrupowaniu na terytorium NRD /1 - 3 doby/.

Pierwsze uderzenie środkami jądrowymi Frontu może być wykonane równocześnie ze środkami strategicznymi lub w ^{terminie} terminie późniejszym /w miarę osiągnięcia gotowości ogniowej i otrzymywania danych z rozpoznania/.

Wojska raketowe mogą w ramach pierwszego uderzenia wykonać 1-2 salwy. Drugą salwę rakietami taktycznymi można wykonać po 70 - 80; a operacyjno-taktycznymi - po ok. 2 godz. /po powtórным osiągnięciu gotowości ogniowej/. W przerwie między salwami wykonuje się uderzenia lotnicze.

Środkami jądrowymi Frontu można w ramach pierwszego uderzenia wykonać następującą ilość uderzeń jądrowych i tym samym zniszczyć /obezwładnić/ analogiczną ilość obiektów:

- w jednej salwie - 30-55 /ok. 500 - 3000 KT/;
- w dwóch salwach - 55-90 /ok. 700 - 4600 KT/.

Należy przy tym zaznaczyć, że użycie dywizjonów rakiet taktycznych w pierwszym uderzeniu jest wtedy możliwe, jeżeli wojska przeciwnika rozwinięte będą w pobliżu granicy /w zasięgu ognia tych rakiet/.

Poszczególnymi rodzajami środków jądrowych Frontu zwalczą się zazwyczaj obiekty:

- rakietami taktycznymi - na głębokość ugrupowania pierwszorzutowych dywizji przeciwnika;
- rakietami armijnymi /R-170/ i lotnictwem frontowym - na głębokość ugrupowania pierwszorzutowych korpusów przeciwnika;
- rakietami frontowymi /R-300/ - na głębokość ugrupowania pierwszorzutowego ^{ych} armii /grup armii przeciwnika/.

Obiektami uderzeń jądrowych wojsk raketowych i lotnictwa Frontu - biorąc pod uwagę ich możliwości ogniowe - będą przede wszystkim:

- operacyjno-taktyczne i taktyczne środki napadu jądrowego;
- lotniska samolotów nosicieli broni jądrowej;
- składy broni jądrowej i punkty zaopatrzenia w broń specjalną;

- środki rakietowe systemu OPL;
- związki taktyczne;
- stanowiska dowodzenia, węzły łączności, ośrodki wykrywania i naprowadzania lotnictwa itp;
- obiekty tyłowe i komunikacyjne.

W większości wypadków są to obiekty ruchome, które zazwyczaj - do czasu wykonania pierwszego uderzenia - opuszczają rejony dyslokacji pokojowej. Ustalenie aktualnego rozmieszczenia tych obiektów /dla pierwszej salwy/ przez środki rozpoznania będące do dyspozycji Frontu jest trudne, a w wielu wypadkach /jeżeli nie zamierza się naruszyć granicy państwowej/ - niemożliwe /dotyczy to szczególnie obiektów dla rakiet operacyjno-taktycznych/. W związku z tym poważną ilość uderzeń trzeba będzie wykonać na obiekty stałe, lub opóźnić wykonanie uderzeń do czasu rozpoznania tych obiektów.

Udział środków ogniowych Frontu w pierwszym zmasowanym uderzeniu jądrowym planowany jest centralnie na szczeblu Frontu. W planowaniu biorą udział: dowódca /sztab/ wojsk rakietowych i artylerii Frontu oraz dowódca /sztab/ armii lotniczej Frontu, ściśle współpracując z zarządem rozpoznawczym i operacyjnym Frontu.

W wyniku przeprowadzonego planowania powstaje "Plan pierwszego zmasowanego uderzenia Frontu", którego dane w odpowiednim czasie przekazuje się wykonawcom. Plan ten opracowuje się w okresie pokoju i uaktualnia do czasu jego wykonania.

Pierwsze uderzenie jądrowe wykonuje się na rozkaz przełożonego dowódcy Frontu. Można je wykonać - od zajęcia

rejonów stanowisk startowych /lotnisk/ przez wojska rakietowe /lotnictwo/ - w ciągu:

- 50-60' od chwili podania sygnału /gdz wszystkie niezbędne dane do otwarcia ognia przekazano uprzednio wykonawcom/;
- 1,5 - 2 godz. /jeżeli wykonawcy nie otrzymali uprzednio zadań ogniowych/.

B. Właściwości wykonania pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego po rozpoczęciu wojny

W ramach pierwszego uderzenia - ze względu na znacznie większe możliwości rozpoznania obiektów ognia /nie ma ograniczeń w użyciu środków rozpoznania/ - można w dużo większym zakresie niż w poprzednim wariantcie zwalczać wojska operacyjne i środki jądrowe przeciwnika.

Ze względu na styczność wojsk obu walczących stron, znacznie większy aniżeli w pierwszym wypadku /pkt. A/ będzie udział środków taktycznych w wykonaniu pierwszego uderzenia.

Ogólna ilość środków jądrowych Frontu może być mniejsza niż w pierwszym wypadku /pkt. A/ na skutek strat zadanych przez środki konwencjonalne przeciwnika.

W większości wypadków niecelowe jest oczekiwanie na możliwość wykonania pierwszego uderzenia w formie salwy /jednakowy czas/. Z zasady bardziej celowe będzie jego wykonanie w miarę osiągania gotowości bojowej przez poszczególne środki ogniowe. W związku z tym w większości wypadków należałoby zmniejszyć stopień centralizacji planowania pierwszego uderzenia środkami Frontu.

VIII. UŻYCIĘ DESANTÓW POWIETRZNYCH I MORSKICH W TOKU FRONTOWEJ OPERACJI ZACZEPNEJ

A. UŻYCIĘ DESANTÓW POWIETRZNYCH

1. Podział desantów

Przyjmuje się, że w toku Frontowej operacji zaczepnej dla pełnego wykorzystania uderzeń raketowo-jądrowych mogą być wysadzane^a desanty taktyczne i desanty operacyjne oraz specjalne.

a/ Desanty taktyczne

Desanty taktyczne mogą być wysadzane przez armię i dywizję w sile od kompanii do batalionu. Z uwagi na możliwość ciągłego przeciwdziałania znacznych sił nieprzyjaciela, desant taktyczny wysadza się na głębokość nie przekraczającą zadania dnia dywizji. Głębokość ta zapewnia możliwość wsparcia ogniowego działania desantu taktycznego.

Dla przerzutu desantu taktycznego w sile batalionu przeciętnie potrzeba będzie:

- śmigłowców Mi-4	- 50 - 60,
- śmigłowców Mi-6	- 25 - 30,
- śmigłowców W-8	- 40 - 50.

Ze względu na maskowanie do desantu taktycznego należy używać bataliony z drugiego rzutu DZ, a przelot ich winien odbywać się na wysokości 100 - 200 m.

b/ Desant operacyjny

DPD stanowi ogólnowojskowy związek operacyjno-taktyczny przeznaczony do prowadzenia działań na tyłach nieprzyjaciela. DPD z reguły wchodzić będzie w skład wojsk Frontu i przez ten szczebel dowodzenia będzie z zasady uży-

wania. Użyta przez Front może działać na korzyść armii ogólnowojskowej lub pancерnej, względnie marynarki wojennej i desantu morskiego.

DPD wysadzona na tej głębokości, może wykonywać następujące zadania:

- niszczyć środki przenoszenia broni masowego rażenia lub składy i magazyny jej przechowywania oraz nie dopuszczać do wysadzania uprzednio przygotowanych atomowych pasów min;
- opanowywać i niszczyć lub utrzymywać ważne rejony i obiekty nieprzyjaciela o znaczeniu wojskowym, politycznym i gospodarczym;
- opanowywać i utrzymywać ważne rejony na tyłach nieprzyjaciela i prowadzić w tych rejonach działania bojowe w celu ostatecznego rozbicia zgrupowań wojsk nieprzyjaciela, na które wykonane zostały uderzenia bronią masowego rażenia;
- opanowywać i utrzymywać przeprawy na szerokich przeszkodach wodnych celem umożliwienia wojskom nacierającym od czoła pokonanie tych przeszkód z marszu;
- opanować wyspy i cieśniny morskie, porty lub bazy oraz odcinki wybrzeża morskiego dogodne do lądowania desantu morskiego;
- opanowywać i utrzymywać odpowiednie rejony na zapleczu nieprzyjaciela, wzbraniając w ten sposób podejścia do pola bitwy świeżych sił i dowozu materiałowo-technicznego zaopatrzenia.

Dla przerzucenia DPD na tyły nieprzyjaciela potrzeba jest około 240-280 samolotów AN-12. Rejony załadowania DPD muszą się znajdować poza zasięgiem radioelektronicznych środków wykrywania pierwszorzutowych związków operacyjnych nieprzyjaciela. Zasięgi tych środków wynoszą 300-450 km. Przelot samolotów, dla uniknięcia wykrycia, musi się odbywać na wysokości 400-500 m, co poważnie ogranicza zasięg

lotu. Dlatego też należy przewidywać, że wysadzenie DPD rzadko będzie mogło następować na głębokości większej niż 300 km. W celu zachowania w tajemnicy załadowania DPD, zesrodkowanie pododdziałów dywizji obok lotnisk załadowniczych i przebywanie tam samolotów transportowych musi być skrócone do minimum, to jest do 1,5 - 2 godzin. DPD potrzebuje do załadowania 6-8 lotnisk.

2. Ładowanie i działanie DPD po wylądowaniu

DPD wysadzona na tyły nieprzyjaciela może lądować w jednym rejonie i działać całością sił na poszczególnych kierunkach lub rubieżach, względnie lądować w 2-3 rejonach i działać jednocześnie lub kolejno na kilku kierunkach i na kilka obiektów.

W warunkach niestosowania bmar DPD może być wysadzona na tyły nieprzyjaciela do wykonania podobnych zadań jak w warunkach użycia bmar. Zakładając, że tempo natarcia będzie wówczas znacznie mniejsze, należy przyjmować, że głębokość desantowania DPD musi być również odpowiednio mniejsza. W tym wypadku DPD może być wysadzona na głębokość 100-150 km od czoła nacierających wojsk /tj. 3-4 dni walki wg przewidywanego tempa natarcia/.

Ze względu na mniejsze możliwości wsparcia DPD oraz znaczne siły obrony wewnętrznej i lokalnej npla wystąpi pewna specyfika w działaniu dywizji. Przewiduje się, że w tych warunkach DPD wysadzona na tyły nieprzyjaciela winna działać w kierunku nacierających wojsk własnych i wykonując zadania ogólne winna ona przede wszystkim współdziałać w potęgowaniu tempa ich natarcia. Poza tym pododdziały dywizji powinny być w ciągłej gotowości przejścia do dzia-

łań przy obustronnym użyciu bomb.

Metody wykonywania zadań przez oddziały i pododdziały DFD i w tych warunkach nie ulegną radykalnym zmianom.

3. Desanty specjalne

Desanty specjalne mogą występować w sile od kilkucosobowych grup do kompanii włącznie. Desanty te z zasady używa się do prowadzenia rozpoznania i zadań o charakterze dywersyjnym. Wykryte i rozpoznane obiekty o ważnym znaczeniu taktyczno-operacyjnym desanty specjalne natychmiast niszczą lub powodują ich niszczenie przez inne rodzaje wojsk np., lotnictwo lub wojska raketowe.

Obok głównych zadań dywersyjno-rozpoznawczych desanty specjalne mogą wykonywać wiele innych zadań związanych z dezorganizacją dowodzenia i pracy tyłów; mogą również działać tylko dla zdobycia określonych dokumentów lub wzorów uzbrojenia względnie wzmocnienia oddziałów partyzanckich.

Przerzut desantów specjalnych na tyły nieprzyjaciela może być dokonany drogą powietrzną, morską lub lądową.

4. Planowanie

Wachlarz zadań przewidzianych do wykonania przez desanty powietrzne będzie za każdym razem uzależniony od konkretnej sytuacji operacyjnej i powinien być uwzględniony w planowaniu.

Przy planowaniu użycia desantów powietrznych w naszych warunkach należy uwzględnić fakt, że nie posiadamy lotnictwa transportowego zapewniającego przerzut powyżej batalionu. Dlatego też przy planowaniu większych desantów powietrznych musimy uwzględnić przydział i przebazowanie

lotnictwa transportowego ze Związku Radzieckiego.

Zasadniczym szczeblem dowodzenia planującym użycie operacyjnych desantów powietrznych będzie Zjednoczone Dowództwo, które z zasady będzie określało rozmiar desantu powietrznego, czas jego wykonania i wydzielone siły lotnictwa transportowego.

Po otrzymaniu przydziału lotnictwa transportowego, faktycznym szczeblem dowodzenia, planującym i organizującym wykonanie operacyjnego desantu powietrznego będzie Front, posiadający w swoim składzie DPD. W tym wypadku będzie to planowanie operacji powietrzno-desantowej jako składowej części Frontowej operacji zaczepnej.

Planowanie użycia DPD, szczególnie na okres pierwszej Frontowej operacji zaczepnej w naszych warunkach będzie odbywało się pod kierownictwem Sztabu Generalnego.

Całokształt zagadnień związanych z planowaniem desantów powietrznych celowym^o jest ująć w "Planie działań powietrzno-desantowych" lub "Planie użycia desantów powietrznych w operacji zaczepnej Frontu".

Plan taki ze względu na swoją specyfikę i pracochłonność oraz konieczność ustalenia wielu szczegółów z różnymi rodzajami wojsk i służb, winien być opracowany przez etatową lub specjalnie tworzoną w sztabie Frontu komórkę /oddział lub wydział/ planowania desantów.

Po zaplanowaniu i wysadzeniu operacyjnego desantu powietrznego w sile DPD, Front w niektórych wypadkach może ją podporządkować armii, na kierunku której prowadzi ona działania bojowe.

B. ORGANIZACJA KOMBINOWANYCH DESANTÓW MORSKICH W RAMACH OPERACJI ZACZEPNEJ FRONTU

1. Rola i miejsce działań desantowych we współczesnej wojnie

Siły morskie państw Układu Warszawskiego są zgrupowane w trzech Flotach, z których tylko Flota Północna ma możliwość względnie swobodnego rozwinięcia się do działań na Oceanie Lodowatym i Atlantyckim. Natomiast zgrupowanie centralne znajduje się w "worku bałtyckim", zaś zgrupowanie południowe - w "worku czarnomorskim". Stąd konieczność opanowania wyjścia z Bałtyku i Morza Czarnego, poprzez działania desantowe w rejonie cieśnin Bałtyckich i Czarnomorskich.

Siły morskie państw socjalistycznych ze względu na nieposiadanie lotniskowców wsparcia i odpowiednio usytuowanych baz lotniczych mogą prowadzić działania desantowe wyłącznie w zasięgu lotnictwa myśliwskiego.

2. Istota działań desantowych

We wszystkich dotychczasowych działaniach desantowych linia styczności lądu z wodą była naturalną rubieżą dzielącą dwa środowiska o odmiennych krańcowo zasadach ruchu. I tak w środowisku wodnym cały ruch odbywał się wyłącznie w formie pływania. Natomiast ruch na lądzie opierał się na użyciu pojazdów kołowych. Linia brzegowa była swoistym progiem, na którym musiała się odbyć przesiadka z "konia morskiego na lądowego". Innymi słowy, zmiana sposobu ruchu odbywała się w swoistym punkcie zerowym. Rozwój środków transportu w ostatnich latach idzie w kierunku skonstruowania choćby części sprzętu mogącego się poruszać w obu środowiskach: w wodzie i na lądzie /poduszkowce, hydrośmigłowce, ekranoplany/. Chodzi

o wyeliminowanie linii zerowej, progę pomiędzy morzem i lądem /budowa pływającego sprzętu pancernego/. Desantowanie wojsk powinno być rzeczywistym natarciem z morza, a nie transportem wojsk desantu do brzegu.

Działania desantowe obejmują następujące fazy :

- a/ ześrodkowanie i załadowanie desantu;
- b/ przejście desantu morzem;
- c/ walka o lądowanie desantu;
- d/ wykonanie zadania po wylądowaniu.

Specyfika działań desantowych w odróżnieniu od natarcia na lądzie polega na tym, że właściwie wszystkie trzy poprzednie fazy /a,b,c/ są niejako warunkiem wykonania faktycznego zadania.

Można przyjąć, że główny wysiłek w poszczególnych fazach powinien być skierowany :

- a/ w fazie ześrodkowania i załadowania desantu - na osłonę desantu od uderzeń, głównie z powietrza;
- b/ w czasie przejścia morzem - na obronę desantu od uderzeń z powietrza i od sił i środków morskich /rakiety, artyleria, torpedy, miny/;
- c/ w czasie walki o lądowanie - na przekamanie obrony nieprzyjaciela na brzegu;
- d/ w czasie wykonywania zadania po wylądowaniu - na osiągnięciu postawionego celu działań desantowych.

3. Metody desantowania

Rozróżnia się następujące metody desantowania :

- "brzeg-brzeg" - kiedy desant ładuje się na okręty desantowe w rejonach wyjściowych, które przewożą go i wysadzają bezpośrednio w miejscach lądowania;

- "okręt-brzeg" - kiedy desant ładuje się na duże statki transportowe /zwyczajne i specjalne/, które dowożą go w pobliże miejsc lądowania, a w rejonach przeładowania /leżących poza zasięgiem artylerii nadbrzeżnej/ dokonują przeładunku na mniejsze środki transportowo-desantowe, dowożące desant do brzegu;
- metoda mieszana - zakładająca stosowanie równocześnie obu poprzednich.

Nasze działania desantowe mogą być prowadzone raczej metodą "brzeg-brzeg". W przypadku działań desantowych w Strefie Cieśnin Duńskich - istnieje możliwość ponownego, a nawet trzeciego nawrotu okrętów desantowych, które po 6-8 godzinach są w stanie przetransportować nowy rzut desantu z wybrzeży NRD

4. Cel działań desantowych

Celem działań desantowych może być :

- utworzenie nowego frontu;
- przeniesienie działań w głąb obrony operacyjnej nieprzyjaciela;
- prowadzenie natarcia za pomocą "żabich skoków" od wyspy do wyspy - typowe dla rozległych archipelagów;
- prowadzenie działań rajdowych;
- opanowanie określonej wyspy;
- opanowanie określonego obiektu celem jego utrzymania /wykorzystania/;
- wykonanie zadań dywersyjnych na zapleczu nieprzyjaciela.

5. Aktualne problemy działań desantowych

Najtrudniejszym problemem działań desantowych jest walka o lądowanie desantu. Obejmuje ona dwie grupy zadań, a mianowicie: zadania ogniowe i torowanie ruchu.

Zadania ogniowe mogą być wykonywane przez WR i art. marynarki wojennej, lotnictwo i wojska rakietowe Frontu. Ze względu na to, że znacznie wzrosła ilość celów na brzegu oraz oparcie obrony na głównej mierze na środkach ruchomych, które mogą być skierowane na brzeg w bardzo krótkim czasie i w dużej ilości - zachodzi konieczność posiadania sił zdolnych do jednoczesnego obezwładnienia tych celów i to w bardzo ograniczonym czasie. Zadanie to nie może być wykonane przez okręty, gdyż :

- artyleria okrętowa może skutecznie obezwładniać cele stacjonarne /obiekty stałe/;
- zapas amunicji artylerii jest dość ograniczony /krążownik - 2000, niszczyciel - 500 pocisków/;
- w rejonie lądowania brak miejsca na manewrowanie ogniom większej ilości okrętów nawodnych;
- tendencje rozwojowe okrętów nawodnych idą w kierunku rakietyzacji .

Lotnictwo również nie może sprostać w pełni tym zadaniom, gdyż :

- nasze lotnictwo szturmowe nie może wykonywać swoich zadań w nocy;
- wykorzystanie lotnictwa bombowego ze względu na jego duże szybkości i wielką ilość celów dla obezwładnienia w krótkim czasie i masowej skali jest dość problematyczne.

Korzystne może być :

- użycie śmigłowców szturmowych;
- użycie wieloprowadnicowych nawodnych okrętów rakietowych z pociskami niekierowanymi /typu "Katiusza"/.

Obecne okręty tego typu posiadają 400 wyrzutni, lecz bardzo mały zasięg strzelania - 10 km.

Zadania torowania

Poprzednie poglądy zakładały szerokie wykorzystanie przy torowaniu, a szczególnie w strefie przybrzeżnej i na plaży, licznych grup żołnierzy /saperów, pławonurków, morskich minerów i t.p./.

Jeśli desantowanie ma być natarciem z morza, to wszystkie zadania torowania powinny być wykonane z marszu przy pomocy środków wybuchowych i mechanicznych bez "rzemieślniczej" pracy saperów.

Ogromna ilość wybuchów w wodzie przekreśla celowość i skuteczność wykorzystania pławonurków.

Niecelowe jest wcześniejsze wykorzystanie pławonurków, gdyż :

- w skali masowej jest ono niemożliwe;
- w skali małej jest ono niewystarczające i demaskujące konkretne kierunki naszych zainteresowań;
- przybrzeżne zagrody i zapory są bronione z brzegu i posiadają liczne zabezpieczenia sygnalizacyjne i odmowne, niweczące wysiłek pławonurków.

6. Wybrane zagadnienia dowodzenia w kombinowanej operacji desantowej

W zadaniu dla dowódcy desantu należy podać: rejony wyjściowe dla wojsk desantu, lotniska startowe dla desantu powietrznego i punkty załadowania dla desantu morskiego, przydział środków transportu powietrznego i morskiego i t.p. Sztab dowódcy desantu może wówczas opracować plan kombinowanej operacji desantowej według kilku wariantów, przekazując - za zgodą dowódcy Frontu - wynikające z nich zadania wykonawcom /dowódcom dywizji i samodzielnych oddziałów/. W takim wypadku dowódca Frontu może w określonym czasie, zamiast

przekazywać zadanie, nakazać realizację jednego z ustalonych i opracowanych wcześniej wariantów. Przyspieszyłoby to wówczas organizację działań.

Przy założeniu, że :

- na podstawie wstępnych zarządzeń przygotowawczych zorganizowana jest grupa operacyjna desantu kombinowanego, przygotowane są środki transportu powietrznego i morskigo;
- sztaby wszystkich szczebli jednostek biorących udział w operacji przygotowane są doskonale w zakresie planowania i organizacji działań desantowych - na organizację kombinowanej operacji desantowej potrzeba około 110 godzin, to jest prawie pięć dób.

Do momentu rozpoczęcia ładowania oddziałów powietrzno-desantowych i desantowych na środki transportu powietrznego i morskigo dowódca grupy operacyjnej desantu kombinowanego dowodzi bezpośrednio podległymi mu związkami taktycznymi i samodzielnyimi oddziałami.

Od chwili rozpoczęcia ładowania w czasie przejścia powietrzem i morzem do rejonów desantowania, dowódcy GO podlegać będą :

- wojska desantu powietrznego - poprzez dowódcę lotnictwa transportowego;
- wojska desantu morskigo - poprzez dowódcę zespołu ładowania.

Czasowe podporządkowanie związków taktycznych i oddziałów grupy operacyjnej dowódcom lotnictwa transportowego i zespołu ładowania marynarki wojennej kończy się z chwilą znalezienia się dowództw i sztabów tych związków i oddziałów na lądzie.

W okresie planowania operacji dowódca i sztab GO powinni się znajdować w pobliżu głównego zgrupowania wojsk desantowych, zapewniając w ten sposób dogodne warunki do osobistej styczności dowódcy grupy z jak największą ilością podległych mu dowódców.

W okresie przejścia wojsk desantu drogą powietrzną i morską - dowódca i sztab GO powinni dowodzić z SD na lądzie. Na przykład, jeżeli rejony wyjściowe wojsk desantu, a więc i SD Grupy, znajdują się na polskim POMORZU ZACHODNIM, to wydaje się celowe wykonanie zaraz po wyjściu w morze desantu morskiego przesunięcia SD grupy na wybrzeże MEKLEMBURGII /rejon STRALSUNDU, ROSTOCKU lub wyspa RUGIA/. Po wykonaniu desantowania z morza i korzystnym przebiegu operacji na wyspach można dopiero przenieść SD grupy z lądu na jedną z opanowanych wysp. W przypadku, gdy desant morski wychodzi z punktów zakodowania na wybrzeżu MEKLEMBURGII celowe jest pozostawienie dowództwa i sztabu grupy operacyjnej desantu kombinowanego na lądzie do czasu opanowania wystarczająco dużego obszaru na jednej z wysp, na który można bezpośrednio przenieść SD grupy /na okrętach i śmigłowcach/. W czasie przejścia wojsk desantu drogą morską i powietrzną, dowódca GO będzie utrzymywał z nimi łączność przy pomocy znajdujących się przy nim przedstawicieli lotnictwa i marynarki wojennej. Po wylądowaniu desantu powietrznego, a następnie morskiego, dowódca GO będzie miał możliwość kierowania ich walką za pomocą środków radiowych w sieci lub na kierunkach.

Potrzeby czasu na realizację głównych przedsięwzięć organizacji kombinowanej operacji desantowej

Czas przedsięwzięcia
Szczegół

G-115 G-100 G-90 G-80 G-70 G-60 G-50 G-40 G-30 G-20 G-10 G-1
G-110 G-95 G-85 G-75 G-65 G-55 G-45 G-35 G-25 G-15 G-5

Dowództwo i sztab grupy operacyjnej	Opracowanie planu kombinowanej operacji desantowej; postawienie zadań wykonawcom.	Kontrola niższych szczebli	
Dowództwo powietrznego desantu	Planują przegrupowanie do rejonów wyjściowych i kierują jejb przebiegiem	Wypracowanie decyzji i wydanie rozkazów	ładownice nie na samoloty
Dowództwo desantu morskiego	Jak wyżej	Wypracowanie kontroli niższych szczebli	ładownice na okręty
Dowództwo powietrznego desantu	Kierują przegrupowaniem wojsk do rejonów wyjściowych	Wypracowanie decyzji i wydanie rozkazów	ładownice na samoloty
Dowództwo desantu morskiego	Jak wyżej	Wypracowanie decyzji i wydanie rozkazów	ładownice na samoloty
Dowództwo powietrznego desantu	Jak wyżej	Wypracowanie decyzji i wydanie rozkazów	ładownice na samoloty
Dowództwo desantu morskiego	Jak wyżej	Wypracowanie decyzji i wydanie rozkazów	ładownice na samoloty
Dowództwo kompanii i plutonów i drużyn		Wypracowanie decyzji i wydanie rozkazów	ładownice na samoloty
Wojska desantu powietrznego	Do G-10 kończą przegrupowanie do rejonów wyjściowych	Wypracowanie decyzji i wydanie rozkazów	ładownice na samoloty
Wojska desantu	Do G-50 kończą przegrupowanie	Wypracowanie decyzji i wydanie rozkazów	ładownice na samoloty

Uwaga: symbol "G" - godzina wysadzenia na wyspy /lub jedną z wyp/ pierwszych żołnierzy desantu; Liczby obok symbolu "G" wskazują godzinę.

IX. MOŻLIWOŚĆ ZABEZPIECZENIA CIĄGŁOŚCI WSPARCIA NACIERAJĄCYCH WOJSK FRONTU PRZEZ ARMIE LOTNICZĄ

Możliwość zabezpieczenia ciągłości wsparcia zależy od utrzymania takiej dyslokacji lotnictwa w toku całej operacji, która zapewniłaby minimalną głębokość jego działań rzędu 50-60 km, spełniając zarazem podstawowe wymogi bezpieczeństwa bazowania. Konieczny jest więc nieustanny manewr lotniskowy w ślad za nacierającymi wojskami. W miarę wzrostu tempa operacji przy niezmiennych parametrach technicznych samolotów, częstotliwość manewru będzie wzrastać. Podstawę i warunek wykonania manewru lotniskowego stanowi sieć lotniskowa z rozwiniętą na niej bazą materiałowo-techniczną, przygotowana w odpowiednim miejscu i czasie. Przy tym czas stanowić będzie czynnik decydujący. Aby zachować niezmienną głębokość działań, lotniska LMSz i LM powinny być oddalone od linii frontu na odległość 100-150 km, nie więcej jednak niż 250 km. Stąd wynika, że przy tempie operacji rzędu 60 km lotnisko powinno być oddane do eksploatacji nie później jak 1,5 doby po rozpoczęciu jego przygotowania, sam zaś początek prac powinien nastąpić już w kilka godzin po opanowaniu terenu. Rozpoczęcie prac w takim czasie ograniczone jest między innymi zdolnościami marszowymi batalionów budowy lotnisk /BBL/. BBL jest w stanie wybudować w ciągu 1,5 doby lotnisko z nawierzchnią gruntową lub z dwoma płaszczyznami startowymi. Jednak wykorzystanie tego rodzaju lotnisk na nadmorskim kierunku będzie ograniczone ze względu na warunki terenowe i klimatyczne. Instalacja bazy materiałowo-technicznej zarówno przy zastosowaniu transportu powietrznego, jak i samochodowego nie opóźni tego czasu, o ile będzie się dysponować dostateczną ilością rezerwowych batalionów

zaop. BZ. Aktualny ich brak może utrudnić manewr nawet w wypadku przygotowania lotnisk.

Tempo operacji 60 km na dobę jest wielkością graniczną, przy której może być wykonany na czas manewr lotniskowy w ciągu 1,5 doby. Aby zaspokoić potrzeby, trzeba budować 3-4 lotniska dziennie począwszy od drugiego, a najdalej trzeciego dnia operacji. Wiąże się to z odpowiednią liczbą posiadanych BBL. Ponieważ będą one ugrupowane w trzy rzuty /2 kończą budowę, 2 znajdują się w marszu i 2 rozpoczynają budowę/, to 6 posiadanych BBL jest ilością nie wystarczającą, ponieważ pozwala na uzyskanie najwyżej 2 lotnisk dziennie.

Porównanie potrzeb i możliwości pozwala na sformułowanie następujących wniosków :

1. Posiadane siły i środki budowy lotnisk /odbudowy uchwyconych i adaptacji odcinków autostrad/ pozwalają na manewr lotniskowy do tempa operacji rzędu 60 km. Przy rozwijaniu operacji w większym tempie potrzeby lotniskowe mogą być zaspokojone tylko w sprzyjających okolicznościach poprzez uchwytowanie lotnisk npla oraz adaptację odcinków autostrad.

2. Obecne możliwości tyłów lotniczych w zakresie obsługi materiałowo-technicznej /ze względu na ociążałość BZ/ nie mogą nie pozwolić na dokonanie przebazowania na czas na nowe lotniska nawet przy tempie operacji 60 km na dobę.

3. Wszelkie opóźnienia w przygotowaniu lotnisk powodować będą przyspieszony proces pozostawiania lotnictwa, a zatem i ograniczone - choć może i ciągłe - wsparcie lotnicze.

4. Trudności w przygotowaniu nowych lotnisk wydają się być nieuchronne. Toteż lotnictwo z zasady będzie zmuszone wykorzystywać lotniska podskokowe w celu dotankowania samolotów

II. Potrzeby lotniskowe w toku operacji zaczepnej

a/ dobowe potrzeby nowych lotnisk

Średnie tempo operacji km/dobę	Przy potrzebnym czasie na przygotowanie /budowę, odbudowę, rozwinięcie sił mtz/ w dobach				
	1	2	3	4	5
a/ <u>przy głębokości bazowania do 150 km od przedniego skraju</u>					
40	3	5	10	-	-
60	7	20	-	-	-
80	10	-	-	-	-
b/ <u>przy głębokości bazowania do 250 km od przedniego skraju</u>					
40	2	3	4	5	10
60	3	5	10	-	-
80	5	10	-	-	-

Bez lotnisk zapasowych

b/ Średnia odległość położenia nowo przygotowanych lotnisk w stosunku do przedniego skraju /w km/

Przy średnim tempie oper. km/dobę	Dla lotnisk z czasem przygot. /w dobach/				
	1	2	3	4	5
40	40	80	120	160	200
60	60	120	180	240	300
80	80	160	240	320	400

III. Dobowe potrzeby batalionów budowy lotnisk

Przy średnim tempie operacji km/dobę	Przy ogólnym czasie budowy /odbudowy/ lotnisk w bataliono-roboczo-dobach				
	1	2	3	4	5
a/ przy założonej głębokości bazowania lotnictwa do 150 km od przedniego skraju					
40	3-4	6-7	24-25	-	-
60 7-8	7-8	26-28	-	-	-
80	10-12	-	-	-	-
b/ przy założonej głębokości bazowania lotnictwa do 250 km od przedniego skraju					
40	2-3	3-4	7-8	18-19	48-50
60	3-4	6-7	26-29	-	-
80	5-6	15-17	44-50	-	-

Ogólny czas budowy /odbudowy/ lotniska obejmuje czas od zajęcia /opanowania/ terenu wzgl. lotniska do chwili zakończenia budowy /odbudowy/, uwzględniając czas na rozpoznanie i przesunięcie bbl.

IV. Potrzeby oddziałów lotniczo-technicznych

W położeniu wyjściowym 1:1

W toku operacji w zależności od tempa operacji i czasu budowy /odbudowy/ lotnisk stosunek oddziałów lotniczo-technicznych do oddziałów lotniczych może się kształtować od 1:1 do 2:1.

X. WYBRANE ZACADNIENIA ZABEZPIECZENIA OPERACYJNEGO DZIAŁAŃ

Zabezpieczenie operacyjne działań ma na celu niedopuszczenie do niespodziewanego napadu naziemnego i powietrznego nieprzyjaciela oraz zapewnienie wojskom własnym swobody działań, umożliwiając im we właściwym czasie wejście do walki w sposób zorganizowany i pomyślne zrealizowanie zadań operacji

Zabezpieczenie operacyjne działań obejmuje: rozpoznanie, obronę przed bronią masowego rażenia, obronę przeciwlotniczą, ubezpieczenie, zabezpieczenie inżynieryjne, przeciwdziałanie radioelektroniczne, maskowanie, zabezpieczenie topograficzne, zabezpieczenie hydrometeorologiczne i zabezpieczenie tyłowe.

Rozpatrzmy jedynie OPBMar, przeciwdziałanie radioelektroniczne i maskowanie operacyjne.

PROBLEMY OBRONY PRZED BRONIĄ MASOWEGO RAŻENIA

1. Główne problemy OPBMar wojsk Frontu

OPBMar Frontu stanowi zespół czynności i zabiegów wykonywanych w celu ochrony wojsk przed porażeniem bronią masowego rażenia, zmniejszenia jej skuteczności, zachowania żywotności i zdolności bojowej wojsk do wykonania postawionego zadania.

OPBMar w operacji zaczepnej Frontu powinna zapewnić :

- realizację planowanego rozwinięcia operacyjnego wojsk w warunkach oddziaływania na nie bronią masowego rażenia oraz istnienia stref skażeń i zniszczeń;
- zorganizowane wprowadzenie wojsk Frontu do bitwy w zamierzonym ugrupowaniu operacyjnym i z jak najmniejszymi stratami;

- szybkie odtwarzanie zdolności bojowej oddziałów i związków taktycznych porażonych bronią jądrową, chemiczną i skażonych opadem promieniotwórczym.

Dla wojsk Frontu, rozwijanego z terytorium FRL i wprowadzanego do działań na północnym kierunku strategicznym, podstawowym problemem OPBMar jest zapewnienie przekraczalności stref uderzeń jądrowych na rzekach: Wisła, Odra-Nysa, Łaba i pasa min jądrowych na rubieży: Lubeka, Hamburg, Getynga, Kassel, Fulda.

2. Organizacja OPBMar na szczeblu Frontu

Sztab Frontu opracowuje na podstawie decyzji dowódcy wspólnie z dowódcami i szefami rodzajów wojsk i służb zamierzenia opbmar i koordynuje współpracę i współdziałanie w tym zakresie.

Ponadto do realizacji zamierzeń opbmar wykorzystuje się podległe specjalistyczne oddziały i pododdziały.

Na szczeblu Frontu do realizacji zadań opbmar, wymagających specjalistycznych umiejętności i specjalistycznego wyposażenia technicznego, wykorzystuje się:

- Brygadę Chemiczną przeznaczoną do rozpoznania i likwidacji skażeń;
- klucz śmigłowców rozpoznania skażeń;
- Brygadę Saperów, oddziały inżynieryjno-drogowe, inżynieryjnego zabezpieczenia SD, pododdziały wydobywania i oczyszczania wody;
- bataliony medyczne, kompanie i bataliony samochodów sanitarnych, oddziały segregacji.

Dla prowadzenia akcji ratowniczej w ogniskach porażenia można tworzyć wielozadaniowe odwody ratownicze złożone z pododdziałów wojsk chemicznych, inżynieryjnych i medycznych.

Rozważana jest także celowość posiadania etatowych oddziałów ratowniczych, których sprawność działania byłaby wyższa aniżeli się doraźnie organizowanych.

3. Skuteczność rażącego oddziaływania stref skażeń promieniotwórczych

Moc wybuchu w KT	20	50	100	200	300
Powierzchnia skażenia /w km ² /	592	1332	2100	3600	5040
Prawdopodobne straty w strefach skażeń /w %/					
	A	B	C		
po 1 godz.		35	100		
po 6 godz.		100	100		
po 12 godz.		100	100		

4. Skuteczność rażącego oddziaływania broni chemicznej
/przy użyciu ST typu VX/:

Klucz samolotów myśl.-bomb. - 10 km²
 Klucz samolotów bomb. - 5 km²
 Dyon art.rakietowej M-91 - 25 km²
 Dyon art. haubicznej 155 mm - 0,3 km²

5. Możliwości wojsk chemicznych Frontu:

a/ Wykonanie zabiegów specjalnych :

- w jednej DZ - w ciągu 2,5 - 5 godz;
- w jednej DPanc - w ciągu 2,5 - 4 godz;
- w jednej ABROT - w ciągu 1 godz;

b/ Odkazanie terenu 1 jo - 54 km;

c/ Odkazanie umundurowania - 8-9 tys. kompl.

d/ Rozpoznanie skażeń - zorganizowanie 60 patroli naziemnych
oraz 3 patroli śmigłowcowych.

W zakresie zabiegów specjalnych Front powinien posiadać możliwość przeprowadzenia jednocześnie zabiegów specjalnych w 2-3 związkach taktycznych, które wyszły ze strefy skażeń.

PRZECIWDZIAŁANIE RADIOELEKTRONICZNE

Przeciwdziałanie radioelektroniczne stanowi całokształt przedsięwzięć organizacyjno-technicznych, mających na celu utrudnienie lub uniemożliwienie pracy środków radioelektronicznych nieprzyjaciela.

Do podstawowych przedsięwzięć przeciwdziałania radioelektronicznego zalicza się :

- rozpoznanie radioelektroniczne;
- niszczenie ważniejszych środków i urządzeń radioelektronicznych przeciwnika;
- stosowanie zakłóceń systemów radioelektronicznych przeciwnika;
- maskowanie radioelektroniczne /w tym maskowanie pracy własnych środków radioelektronicznych, maskowanie przeciwradiolokacyjne wojsk i obiektów wojskowych, dezinformacja radioelektroniczna/.

a/ Rozpoznanie radioelektroniczne. Rozpoznanie radiowe w zakresie fal krótkich może objąć swym zasięgiem cały obszar działań Frontu. Natomiast rozpoznanie radiowe w zakresie fal ultrakrótkich ze względu na ograniczony zasięg i głębokość rozpoznania, powinno być prowadzone za pomocą środków rozpoznania umieszczonych na samolotach oraz przy pomocy kompanii rozpoznania radioelektronicznego, wchodzących w skład batalionów rozpoznania dywizji. Kompanie te są w stanie prowadzić rozpoznanie radiowe przeciwnika w zakresie fal ultrakrótkich /zarówno środków radiowych, jak i radioliniowych/ oraz rozpoznanie jego systemów radiolokacyjnych.

Rozpoznanie radioelektroniczne na rzecz przeciwdziałania prowadzą głównie oddziały i pododdziały rozpoznania radioelektronicznego, podległe szefowi rozpoznania Frontu /armii/. Środki rozpoznania będące w wyposażeniu pododdziałów przeciwdziałania radioelektronicznego prowadzą jedynie rozpoznanie uzupełniające wykrytych przez pododdziały rozpoznania obiektów oraz sprawują kontrolę skuteczności stosowanych zakłóceń, śledząc zakłócanie środki przeciwnika.

Stąd istnieje konieczność ścisłego współdziałania i wymiany potrzebnych danych pomiędzy pododdziałami rozpoznania i przeciwdziałania radioelektronicznego.

b/ Niszczenie ważniejszych środków i urządzeń radioelektronicznych przeciwnika. Środki radioelektroniczne przeciwnika podlegające zniszczeniu określa się na podstawie ich znaczenia operacyjno-taktycznego. Do środków tych można zaliczyć :

- radioelektroniczne środki naprowadzania rakiet kierowanych /różnych typów/;
- radiolokacyjne stacje kierowania ogniem artylerii;
- radioelektroniczne urządzenia ośrodków i posterunków kierowania i powiadamiania lotnictwa;
- naziemne stacje systemu bliższej radionawigacji i bombardowania.

Oprócz tego mogą być niszczone środki radioelektroniczne posterunków naprowadzania lotnictwa na cele naziemne, radiolokacyjne stacje artylerii plot, radiolokacyjne stacje rozpoznania celów naziemnych, ważniejsze węzły łączności punktów dowodzenia, radiostacje i stacje radioliniowe wyższych szczebli dowodzenia, grupy nadajników radiowych, urządzenia telewizyjne, ważniejsze urządzenia stacjonarne systemu łączności

/węzły łączności, stacje wzmacniakowe, ważniejsze elementy przewodowego systemu łączności itp./.

Możliwości niszczenia środków radioelektronicznych przeciwnika przez artylerię określa się na podstawie zużycia potrzebnej ilości amunicji dla wykonania określonego zadania. Przy użyciu artylerii polowej kalibru 122 i 152 mm /haubic/ oraz moździerzy 160 mm mogą być niszczone środki radioelektro- niczne rozmieszczone na głębokości 7-10 km, natomiast przy użyciu armat 100 i 152 mm - na głębokości 15-22 km. Jednakże nie wskazane jest wykorzystywanie do tego celu armat 100 mm, z uwagi na duże zużycie amunicji, jak również moździerzy, ze względu na małą skuteczność odłamków. Dla obezwładnienia jed- nej stacji radiolokacyjnej /lub radiostacji na samochodzie/ potrzeba średnio jednej-dwu baterii artylerii i około 270-300 pocisków. Za pomocą rakiet taktycznych z głowicami jądrowymi można obezwładniać /niszczyć/ środki i urządzenia radioelektro- niczne rozmieszczone na głębokości 17-20 km od przedniego skra- ju. W obliczeniach należy przyjmować jedną rakietę na jedno urządzenie radioelektroniczne.

Przy pomocy rakiet operacyjno-taktycznych z głowicami jądrowymi lub klsycznymi można obezwładniać środki radioele- ktroniczne npła rozmieszczone na głębokości 100-500 km. Ra- kietami tymi mogą być niszczone zespoły środków radioelektro- nicznych, rozmieszczone na określonej powierzchni i wchodzące w skład jednego organu dowodzenia /np. ośrodek kierowania lot- nictwa/.

Do obiektów radioelektronicznych, podlegających niszczeniu przez lotnictwo można zaliczyć :

- ośrodki kierowania lotnictwa taktycznego npła;

- radiolokacyjne stacje wykrywania celów powietrznych i naprowadzania lotnictwa myśliwskiego;
- stacje wskazywania celów i naprowadzania lotnictwa taktycznego;
- stacje kierowania ogniem artylerii i rakiet przeciwlotniczych;
- radionawigacyjne systemy naprowadzania pocisków kierowanych.

Zależnie od charakteru celu i jego rozmiarów, postawionego zadania oraz sytuacji, lotnictwo może wykonywać uderzenia na środki radioelektroniczne przeciwnika, używając bomb klasycznych lub też bomb z głowicami jądrowymi.

Najbardziej skutecznym środkiem zwalczania urządzeń radioelektronicznych npla są samoloty myśliwsko-szturmowe działające z lotu nurkowego, stosujące różnego rodzaju rakie-ty oraz ogień z działek pokładowych. Dla obezwładnienia jednej stacji radiolokacyjnej /lub radiostacji na samochodzie/ npla za pomocą rakiet lotniczych typu "powietrze-ziemia" /S-1/ z lotu nurkowego potrzeba 2-3 samolotów myśliwsko-szturmowych, wyposażonych w 4 rakie-ty każdy. Dla obezwładnienia stacji radiolokacyjnej z lotu poziomego bombami lotniczymi OFAB-100 /po 4 bomby na samolocie/ potrzeba około 36 samolotów, a przy zastosowaniu kaset o pojemności 500 kg z bombami odłamkowymi /AD-10/ - około 8 samolotów.

Dla obezwładnienia nieprzyjacielskiego systemu nawigacyjnego dalekiego lub średniego zasięgu potrzeba około 10-15 samolotów a dla obezwładnienia systemu bliskiego zasięgu - około 5-7 samolotów. Znacznie lepsze skutki niszczenia środków radioelektronicznych npla można uzyskać stosując lotnicze bomby z głowicami jądrowymi.

Do niszczenia środków radioelektronicznych npla w operacji zaczepnej Frontu mogą być wykorzystywane również grupy dywersyjne. Mogą one być organizowane w składzie 3-15 ludzi i wyposażone w odpowiednie miniaturowe urządzenia rozpoznawcze umożliwiające wykrycie pracujących środków elektronicznych z odległości kilku kilometrów. Grupy dywersyjne są w stanie zrealizować to zadanie, ponieważ radiostacje /średniej i dużej mocy/, stacje radioliniowe /szczególnie pośrednie/ oraz stacje radiolokacyjne z zasady rozmieszczane są poza punktami i ośrodkami dowodzenia /naprowadzania/ i są ochraniające tylko przez ich załogi, w związku z czym każda grupa dywersyjna w podanym wyżej składzie może zniszczyć 2-3 takie obiekty.

c/ Zakłócenia

Możliwości sił i środków przeciwdziałania radioelektronicznego Frontu w zakresie powodowania zakłóceń są następujące

- Batalion przeciwdziałania radioelektronicznego wojsk OPL Frontu może jednocześnie zakłócić:

- 27 lub 81 częstotliwości radiolokacyjnych celowników bombowych /w zależności od sposobu nalotu i częstotliwości pracy/;
- 9 częstotliwości /fal/ radiowych UKF, na których pracuje lotnictwo npla.

Uwzględniając armijne bataliony przeciwdziałania radioelektronicznego, ilość częstotliwości, które mogą być jednocześnie zakłócone, odpowiednio wzrośnie.

- Pułk przeciwdziałania radiowego Frontu może jednocześnie zakłócić :

- częstotliwości /fal/ radiowych KF - 84-126,
- częstotliwości /fal/ radiowych UKF - 54-108,
- częstotliwości /fal/ radioliniowych - 10-20.

- Batalion przeciwdziałania radiowego armii może jednocześnie zakłócić :

- częstotliwości /fal/ radiowych KF - 12-18,
- częstotliwości /fal/ radiowych UKF - 36-54,
- częstotliwości /fal/ radioliniowych - 6-12.

Ogółem, uwzględniając środki dwóch armii pierwszego rzutu i środki Frontu, można spowodować jednocześnie zakłócenie w łączności radiowej npla:

- częstotliwości /fal/ radiowych KF - 108-162,
- częstotliwości /fal/ radiowych UKF - 126-216,
- częstotliwości /fal/ radioliniowych - 22-44.

Biorąc pod uwagę ilość częstotliwości w poszczególnych zakresach wykorzystywanych przez npla Front może zakłócić:

- 100% częstotliwości /fal/ radiowych KF, wykorzystywanych przez trzy KA;
- 25-30% częstotliwości /fal/ radiowych UKF wykorzystywanych przez jeden KA;
- 100% częstotliwości /fal/ radioliniowych wykorzystywanych przez jeden KA.

Skuteczne zakłócenia radiowe mogą być stosowane na głębokość :

- w zakresie KF - falą przyziemną do ⁷⁰⁻90 km;
- " - falą odbitą - od 150 ⁻²⁰⁰ km i więcej;
- w zakresie UKF - do 25-30 km.

Z właściwości rozchodzenia się fal krótkich wynika, że na głębokość od ⁷⁰⁻100 km istnieje "strefa martwa", gdzie ze względów technicznych nie można stosować zakłóceń w zakresie fal krótkich. Zjawisko to powstaje dlatego, że fale przyziemne nie obejmują swym zasięgiem takiej przestrzeni, natomiast fale odbite obejmują obszar powyżej 150 km.

Eskadra przeciwdziałania radioelektronicznego AL może składać się z jednego klucza samolotów z urządzeniami zakłóceń aktywnych /SPS-1,2,3/ oraz dwóch kluczy samolotów stosujących zakłócenia pasywne. Dwa klucze wymienionych samolotów, wyposażone w automatyczne wyrzutniki /ASO-28/, są w stanie podczas dwóch wylotów stworzyć zasłonę przeciwradiolokacyjną długości 150-200 km i szerokości około 10-15 km na okres kilku godzin. Aby uzyskać odpowiednią intensywność zakłóceń pasywnych, należy jednorazowo zrzucić około 2,5 tony dipoli zakłócających trzy różne zakresy częstotliwości dla dwóch zasadniczych pasm 10 i 20 - 25 cm.

d/ Maskowanie przeciwradiolokacyjne ma na celu ukrycie wojsk i obiektów przed rozpoznaniem radiolokacyjnym przeciwnika i stworzenia obiektów pozornych. Maskowanie to polega na umiejętnym wykorzystaniu maskujących właściwości terenu i zastosowaniu technicznych środków maskowania.

Wykorzystanie maskujących właściwości terenu jest sposobem podstawowym maskowania wojsk i obiektów przed rozpoznaniem radiolokacyjnym npla.

Jeśli w terenie brak jest maszek naturalnych lub nie mogą one być wykorzystane z różnych względów, dla maskowania przeciwradiolokacyjnego stosuje się środki techniczne; przy czym mogą to być środki specjalne /różnego rodzaju środki odbijające lub pochłaniające energię elektromagnetyczną/ bądź też środki podręczne /uziemione siatki metalowe, gałęzie itp/. Realizacją przedsięwzięć maskowania przeciwradiolokacyjnego zajmują się wojska inżynieryjne /batalion maskowania/. W ramach maskowania mogą one wykonywać /za pomocą różnego typu odbijaczy kątowych/ powierzchniowe maski zakłócające w celu

upodobnienia punktów orientacyjnych do otaczającego tła, pozorne miejscowości, obiekty /mosty, drogi itp./.

e/ Dezinformacja radioelektroniczna ma na celu wprowadzenie w błąd rozpoznanie radioelektroniczne npla. Prowadzona jest w ramach maskowania operacyjnego. Siły i środki do tego celu wydziela się ze środków radioelektronicznych stanowiących odwód poszczególnych rodzajów wojsk i szefów służb Frontu.

MASKOWANIE OPERACYJNE

1. Cel maskowania

Celem maskowania operacyjnego jest wprowadzenie npla w błąd zwłaszcza co do opłaczalnych celów dla uderzeń jądrowych, a także co do istoty własnego zamiaru operacji, położenia, ilości i składu swych wojsk, SD oraz obiektów tyłowych podczas przygotowania i prowadzenia operacji.

Najczęściej maskowanie realizowane jest na korzyść tego rodzaju wojsk lub sił zbrojnych, który w określonych warunkach wykonuje zadanie główne, jakkolwiek obowiązuje ono zwykle i inne rodzaje wojsk z nimi współdziałające lub im podporządkowane.

Należy dążyć do tego, by poprzez zrealizowanie zadań maskowania operacyjnego doprowadzić do:

- a/ Zmniejszenia lub uniknięcia strat od ognia broni raketowo-jądrowej npla. Maskowanie operacyjne należy bowiem traktować jako jeden z elementów opbmar, z tym, że może ono stanowić element zabezpieczenia wszelkich prac, zamierzeń i przedsięwzięć opbmar, a także występować jako samodzielny element tej obrony przejawiający się w tworzeniu "pozornych celów /obektów/ atomowych", które sprowokują npla do skierowania uderzeń jądrowych w "próżnię" na cele /obiekty/ pozorne lub mało opłaczalne.
- b/ Uzyskania zaskoczenia w wyniku użycia własnych środków rakietowo-jądrowych, wykonania uderzeń lotnictwem, wejścia ZT i Z do bitwy i wykonania uderzenia wojskami lądowymi oraz siłami marynarki wojennej.
- c/ Stworzenia własnym wojskom jak najbardziej dogodnych warunków do działania, szybkiego zrealizowania celu i zadań operacji przy jak najmniejszych stratach własnych.

d/ Odciągnięcia sił i środków npla od wykonywania przez nie zadań głównych; dotyczy to zwłaszcza konieczności rozproszenia jego sił i środków rozpoznania, środków jądrowych oraz uderzeń wojskami.

2. Szczebel dowodzenia, na którym powinny być rozstrzygane główne problemy maskowania

W okresie pokoju i w okresach zagrożenia niemal wszystkie problemy maskowania operacyjnego wojsk operacyjnych powinny znajdować się w gestii sztabu generalnego. Jedynie niektóre przedsięwzięcia maskowania mogą być wykonywane przez sztaby OW, dowództwa rodzajów wojsk i sił zbrojnych, a w wielu wypadkach i przez związki taktyczne. Dowództwa tych ostatnich związków nie zawsze jednak muszą wiedzieć, że realizują przedsięwzięcia maskowania.

Z chwilą wybuchu wojny, gdy dowództwa armii skierowane zostaną do rejonu przyszłych działań bojowych, a przegrupowaniem wojsk poszczególnych armii będzie kierował Sztab Generalny, problemy maskowania powinny być rozstrzygane w sposób następujący:

- a/ Maskowanie marszu i przegrupowania wojsk do rejonu przyszłych działań będzie należało do kompetencji OW i Sztabu Generalnego.
- b/ Maskowanie zajęcia rejonów wyjściowych przez przegrupowujące się wojska na dużą odległość i maskowanie wejścia poszczególnych armii do bitwy będzie należało do dowództwa armii i Frontu.
- c/ Maskowanie operacyjne realizowane w toku operacji zaczepnej będzie należało do dowództwa i armii, dowództw rodzajów wojsk i sił zbrojnych - zgodnie z zamierem i wytycznymi Frontu.

Powyższa problematyka maskowania /zwłaszcza zawarta w pkt. "b" i "c"/ może być rozstrzygnięta w następujący sposób:

- cel i zadania maskowania powinny być ustalone przez dowódcę planując daną operację;
- zamiar /decyzja/ maskowania oraz sposób jego realizacji będzie zwykle należał do wykonawcy, a więc armii i Frontu oraz rodzajów wojsk i sił zbrojnych.

W wielu wypadkach Front będzie wyznaczał siły i środki niezbędne do wykonania przedsięwzięć maskowania, zważając, aby nie osłabiać swych zdolności bojowych /siły uderzeniowej/. Wykonywane przez armię przedsięwzięcia maskowania nie powinny być w sprzeczności z ogólnym zamiarem maskowania planowanego przez Front i dlatego przedsięwzięcia inicjowane przez armię dla maskowania swych zamiarów powinny być zaakceptowane przez dowódcę Frontu.

Niekiedy Front może wykonywać przedsięwzięcia maskowania samodzielnie w pasie danej armii lub angażować część jej sił, nie informując armii o istocie i celach tych poczynań.

3. Związek decyzji maskowania z decyzją operacyjną

Decyzję dotyczącą maskowania należy wypracowywać równocześnie z decyzją operacyjną. Pozwoli to na ściślejsze powiązanie przedsięwzięć maskowania z ogólnymi przedsięwzięciami taktyczno-operacyjnymi w zakresie przygotowania i prowadzenia operacji. Konieczność ścisłego powiązania przedsięwzięć maskowania z przedsięwzięciami operacyjnymi wynika również z właściwości i cech współczesnego pola bitwy. Sytuacje taktyczno-operacyjne mogą bowiem ulegać gwałtownym zmianom; w związku z tym konieczna stanie się korekta uprzednio powziętych decyzji operacyjnych, w ślad za czym powinny nastąpić

zmiany w przedsięwzięciach maskowania operacyjnego.

W maskowaniu operacyjnym nie zostały dotychczas zbadane i opracowane zagadnienia związane z maskowaniem przed rozpoznaniem środkami kosmicznymi, które szczególnie niebezpieczne okazać się mogą w okresie osiągnięcia przez wojska Frontu gotowości bojowej, operacyjnego rozwinięcia i wchodzenia do rejonów wyjściowych.

XI. WSPÓŁDZIAŁANIE RODZAJÓW SIŁ ZBROJNYCH

Operacja zaczepna Frontu na północnym kierunku strategicznym będzie miała charakter kombinowanej operacji. Poza siłami lądowymi udział w niej weźmie lotnictwo i marynarka wojenna. Zaangażowanie w operacji frontowej różnych rodzajów sił zbrojnych wymagać będzie dokładnego skoordynowania ich użycia na szczeblu Frontu podczas przygotowywania operacji oraz ścisłego współdziałania w toku operacji.

Współdziałanie polega na realizacji określonych zadań w ustalonym miejscu i czasie przez jeden rodzaj sił zbrojnych na korzyść drugiego. Najściślejsza współpraca w czasie prowadzenia operacji istnieje między lotnictwem a wojskami lądowymi.

Lotnictwo wykonuje z reguły szereg zadań wywierających decydujący wpływ na powodzenie działań wojsk lądowych. Do zadań tych można m.in. zaliczyć: niszczenie wykrytych stanowisk startowych rakiet przeciwnika, składów z bronią jądrową, lotnisk, portów, baz morskich, z których mogą przybywać świeże siły, opóźnienie podejścia do pola walki odwodów przeciwnika oraz wsparcie walki czołowych oddziałów nacierających. W razie potrzeby lotnictwo zapewni także przewóz i wysadzenie desantów powietrznych oraz wsparcie ich walki.

Wojska lądowe wykonują z kolei na korzyść lotnictwa szereg zadań takich, jak np.: opanowanie lotnisk nieprzyjaciela nadających się do eksploatacji, niedopuszczenie do zniszczenia urządzeń lotniskowych przez wycofujące się wojska nieprzyjaciela, udzielenie pomocy w odbudowie i ochronie lotnisk itp.

Z marynarką wojenną współdziałają przede wszystkim te wojska, które nacierają na skrzydła^{le} Frontu przylegającym do morza

Związki wojsk lądowych prowadzące natarcie wzdłuż wybrzeża opanowują porty i bazy morskie, niszczą artylerię nadbrzeżną przeciwnika, zapewniają ochronę opanowanych urządzeń portowych z których może korzystać własna marynarka wojenna itp. Marynarka wojenna znów wspiera ogniem walkę wojsk lądowych nacierających wzdłuż wybrzeża, zapewnia przewóz desantów morskich i wspiera ogniem ich działania, zapewnia dowóz zaopatrzenia materiałowego wojskom działającym w rejonach, do których trudno jest dowieźć zaopatrzenie lądem.

W analogiczny sposób realizują współdziałanie poszczególne rodzaje wojsk w czasie operacji. Doświadczenia minionej wojny wykazują, że umiejętnie zorganizowane i ściśle realizowane w toku operacji współdziałanie rodzajów sił zbrojnych i rodzajów wojsk decyduje w zasadniczej mierze o powodzeniu operacji.

Wydrukowano w 5 egz.

Egz. nr 1-5 Kanc. Tajna

Wyk: zespół oficerów

Druk: zespół masz.

Nr ks 0441/WW